
PROGRAMACIÓN DO DEPARTAMENTO DE ECONOMÍA

I.E.S. DIONISIO GAMALLO.RIBADEO

Curso 2021-2022

PROFESOR: EUGENIO LUIS TOMÉ LÓPEZ DE SILANES

**DEPARTAMENTO DE
ECONOMÍA**

Curso 2021-22

ÍNDICE

ÍNDICE	3
1.- Contexto.....	5
2.- Contextualización de obxectivos	5
2.1.- Educación secundaria obligatoria.....	5
2.2.- Bacharelato	6
3.- Datos do departamento	8
4. Concrecións para as distintas materias:.....	9
4.1. Secuenciación e temporalización.....	9
4.2. Relación de aspectos curriculares	25
5.- Metodoloxía	42
5.1.- Aspectos xerais.....	42
5.2.- Estratexias metodolóxicas.	42
5.3.- Secuenciación habitual do traballo na aula.	42
5.4.- Outras decisións metodolóxicas.	43
6.- Avaliación.....	44
6.1.- Procedemento de avaliación inicial.....	44
6.2.- Acreditación de coñecemento previos (2º de Bacharelato)(Se procede)	44
6.3.- Procedemento de avaliación continua.....	44
6.4.- Procedemento de avaliación final	47
6.5.- Procedemento de avaliación extraordinaria.....	47
6.6.- Procedemento de recuperación e avaliación de pendentes.....	48
7.- Aprendizaxes curso anterior, réximes semipresencial (non BACEPA) e/ou non presencial	50
7.1. Aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso anterior	50
7.2. Plans de reforzo e recuperacion para a recuperacion das aprendizaxes	50
imprescindibles	50
7.3. Transición ao ensino non presencial, se fose necesario: actividade lectiva.....	50
semipresencial e/ou non presencial	50
7.4. Medidas de atención ao alumnado con dificultades dixitais	51
8. Avaliación da Economía de 1º e 2º do bacharelato semipresencial (bacepa)	52
8.1. Recuperación da materia do propio curso:	52
8.2. Avaliación final ordinaria (2º bacepa en maio; 1º bacepa en xuño, ou maio quen poida titular e escolla o adianto).....	52
8.3. Avaliación final extraordinaria (2º bacepa en xuño ou setembro segundo elección dos alumnos; 1º bacepa en setembro, ou xuño quen poida titular e escolla o adianto).....	53
8.4. Alumnos pendentes de 1º bacepa	53
9.- Outras avaliações	53
9.1.- Avaliación da proceso de ensino e de práctica docente.....	53
9.2.- Avaliación da programación didáctica.....	54
10.- Atención á diversidade.....	55
10.1.- Medidas ordinarias	55
10.2.- Medidas extraordinarias	56

11.- Actividades complementarias e extraescolares.....	56
12.- Preguntas pendentes e proba extraordinaria de economía de 1º bacharelato	56

1.- Contexto

Remítome ao expresado no PEC.

2.- Contextualización de obxectivos

2.1.- Educación secundaria obligatoria

- a)** Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
- b)** Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
- c)** Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan iscriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- d)** Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacóns coas demais persoas, así como rexear a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.
- e)** Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
- f)** Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en aterias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.
- g)** Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
- h)** Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudio da literatura.
- i)** Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.
- l)** Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.
- m)** Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer **e)** valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.
- n)** Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.
- ñ)** Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como derecho dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste derecho.
- o)** Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersonal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

Competencias clave

Competencias: son as capacidades para aplicar de forma integrada os contidos propios de cada ensinanza e etapa educativa, co fin de lograr a realización axeitada de actividades e a resolución eficaz de problemas complexos.

As competencias clave do currículo serán as seguintes:

CCL: Comunicación lingüística.

CMCCT: Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía .

CD: Competencia dixital.

CAA: Aprender a aprender.

CSC: Competencias sociais e cívicas.

CSIEE: Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.

CCEC: Conciencia e expresións culturais.

Elementos transversais

- **CL:** Comprensión lectora
- **EOE:** Expresión oral e escrita
- **CA:**Comunicación audiovisual
- **TIC:** Tecnoloxías da información e da comunicación
- **E:** Emprendemento.
- **ECC:**Educación cívica e constitucional
- **IEHM:** Desenvolvemento da igualdade efectiva entre homes e mulleres
- **PVX:** Prevención da violencia de xénero ou contra persoas con discapacidade
- **PRPC.** Prevención e resolución pacífica de conflitos
- **PI:** Principio de igualdade de trato e non discriminatorio por calquera condición ou circunstancia persoal e social (valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto aos dereitos humanos, o respecto por igual aos homes e ás mulleres, e ás persoas con discapacidade, e o rexeitamento da violencia terrorista a pluralidade, o respecto ao Estado de dereito, o respecto e a consideración ás vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.)
- **EEIE:** Espírito emprendedor e a iniciativa empresarial
- **EV:** Educación viaria

2.2.- Bacharelato

a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construcción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.

b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacificamente os conflitos persoais, familiares e sociais.

c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.

d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.

e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.

f) Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.

g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.

h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.

i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.

I) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.

m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.

n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.

ñ) Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.

o) Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.

p) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

Competencias clave

Competencias: son as capacidades para aplicar de forma integrada os contidos propios de cada ensinanza e etapa educativa, co fin de lograr a realización axeitada de actividades e a resolución eficaz de problemas complexos.

As competencias clave do currículo serán as seguintes:

CCL: Comunicación lingüística.

CMCCT: Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía .

CD: Competencia dixital.

CAA: Aprender a aprender.

CSC: Competencias sociais e cívicas.

CSIEE: Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.

CCEC: Conciencia e expresións culturais.

Elementos transversais

- **CL:** Comprensión lectora
- **EOE:** Expresión oral e escrita
- **CA:**Comunicación audiovisual
- **TIC:** Tecnoloxías da información e da comunicación
- **E:** Emprendemento.
- **ECC:**Educación cívica e constitucional
- **IEHM:** Desenvolvemento da igualdade efectiva entre homes e mulleres
- **PVX:** Prevención da violencia de xénero ou contra persoas con discapacidade
- **PRPC.** Prevención e resolución pacífica de conflitos
- **PI:** Principio de igualdade de trato e non discriminatorio por calquera condición ou circunstancia persoal e social (valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto aos dereitos humanos, o respecto por igual aos homes e ás mulleres, e ás persoas con discapacidade, e o rexeitamento da violencia terrorista a pluralidade, o respecto ao Estado de dereito, o respecto e a consideración ás vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.)
- **EEIE:** Espírito emprendedor e a iniciativa empresarial
- **EV:** Educación viaria

3.- Datos do departamento

O Departamento de Economía, durante o presente curso escolar 2021-2022, constitúese como un departamento integrado por o profesor Eugenio Luis Tomé López de Silanes, que é o xefe do departamento, e a profesora Fatima María Dorado Rodríguez.

As materias adscritas o departamento son as seguintes:

- 1) Iniciación a Actividade Emprendedora e Empresarial e Economía, Impartida no cuarto curso da Educación Secundaria Obrigatoria.
- 2) Economía. Impartida no primeiro curso de bacharelato da modalidad de Humanidades y Ciencias Sociales. Nas modalidades de ordinaria e EBAP.
- 3) Economía da Empresa. Impartida no segundo curso de bachillerato da modalidad de Humanidades y Ciencias Sociales. Nas modalidades de ordinaria e EBAP
- 4) Tecoloxías da información e da comunicación. Impartida no primeiro curso de bacharelato.

As materias adscritas o Departamento de Economía impartiranse do seguinte xeito.

Materia	Curso	Grupos	Profesor/a	Impartida Departamento.
IAEE	4 ESO	B	Eugenio Luis Tomé López de Silanes	Economía
Economía	4 ESO	A,B		
Economía	1 BACH	A		
EE	2 BACH	B		
TIC I	1 BACH	C	Fatima María Dorado Rodríguez.	
Economía	1 BACH	C		
EE	2 BACH	C		
Economía	1 BACH	BACEPA		
EE	2 BACH	BACEPA		

Observacións:

- EE = Economía da empresa.
- IAEE = Iniciativa actividade emprendedora e empresarial.
- TIC= Tecoloxías da información e da comunicación.

4. Concreciones para as distintas materias:

4.1. Secuenciación e temporalización

4.1.1. Iniciación á iniciativa emprendedora e empresarial (4º ESO) (libro de texto Iniciación a la Actividad Emprendedora y Empresarial.4º ESO. www.librosdetextogratis.com. José Sande)

Iniciación a actividad emprendedora e empresarial 4º ESO								
1ª Avaliación								
Obxectivos	Contidos	Criterios avaliación	Estándares aprendizaxe	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos avaliación	Criterios cualificación
▪ e ▪ g	B1.1 B1.2	B1.1.	IAEEB1.1.1 IAEEB1.1.2	Recoñece, analiza e explica calidades persoais e as destrezas asociadas á iniciativa emprendedora	▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CD ▪ CAA ▪ CSIEE	▪ E ▪ EEIE ▪ TIC	Proba escrita Actividades propostas	▪ 80% ▪ 10%
▪ B ▪ g	B1.3.	B1.2	IAEEB1.2.1.	Distingue, analiza e explica as decisións sobre o itinerario vital	▪ CAA ▪ CSIEE	▪ IEHM ▪ PI	Proba escrita Actividades propostas	▪ 80% ▪ 10%
▪ a ▪ c ▪ g ▪ m	B1.4 B1.5 B1.6 B1.7 B1.8 B1.9	B1.3.	IAEEB1.3.1 IAEEB1.3.2 IAEEB1.3.3 IAEEB1.3.4	Comprende, representa e interpreta adecuadamente os seus dereitos e deberes como futuro traballador	▪ CSC ▪ CSIEE ▪ CSC ▪ CSIEE ▪ CMCC ▪ CCL ▪ CSC ▪ CSIEE ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CMCC	▪ IEHM ▪ PI ▪ ECC	Proba escrita Actividades propostas	▪ 80% ▪ 10%

Iniciación a actividade emprendedora e empresarial 4º ESO								
2ª Avaliación								
Obxectivos	Contidos	Criterios avaliación	Estándares aprendizaxe	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos avaliación	Criterios cualificación
▪ d ▪ g	B2.1 B2.2 B2.3 B2.4	B2.1	IAEEB2.1.1. IAEEB2.1.2 IAEEB2.1.3 IAEEB2.1.4	Comprende, representa Adequadamente a Idea de proxecto de empresa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CMCCT ▪ CD ▪ CSIEE ▪ CCL ▪ CMCCCT ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CMCCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ E ▪ EEIE ▪ TIC 	Proba escrita Actividades propostas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 80% ▪ 10%
▪ b ▪ g ▪ h	B2.5.	B2.2	IAEEB2.2.1 IAEEB2.2.2	Comprende, representa e interpreta adecuadamente a información na empresa e manexa como usuario/a de nivel básico aplicaciones informáticas de control empresarial	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CD ▪ CMCCCT ▪ CAA ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CD ▪ CMCCCT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ E ▪ EEIE ▪ TIC 	Proba escrita Actividades propostas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 80% ▪ 10%
▪ g ▪ h ▪ i	B2.6. B2.7	B2.3	IAEEB2.3.1. IAEEB2.3.2 IAEEB2.3.3	Distingue, analiza e explica as actividades de producción e comercialización	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CD ▪ CMCCCT ▪ CSIEE ▪ CMCCCT ▪ CD ▪ CAA ▪ CD ▪ CMCCCT ▪ CSIEE 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ E ▪ EEIE ▪ TIC ▪ CA 	Proba escrita Actividades propostas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 80% ▪ 10%

Iniciación a actividade emprendedora e empresarial 4º ESO								
3ª Avaliación								
Obxectivos	Contidos	Criterios avaliación	Estándares aprendizaxe	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos avaliación	Criterios cualificación
■ a ■ d ■ g ■ h ■ l ■ ñ	B3.1. B3.2 B3.3	B3.1.	IAEEB3.1.1 IAEEB3.1.2 IAEEB3.1.3 IAEEB3.1.4	Distingue, analiza e explica as as formas xurídicas das empresas e trámites que se deben realizar para a posta en marcha.	■ CSIEE ■ CMCCT ■ CD ■ CMCCT ■ CSIEE ■ CSC ■ CMCCT ■ CAA ■ CSIEE ■ CMCCT	■ CL ■ EOE ■ TIC	Proba escrita Actividades propostas	■ 80% ■ 10%
■ b ■ f ■ g	B3.4. B3.5	B3.2.	IAEEB3.2.1 IAEEB3.2.2	Diferenza o financiamento externo e o interno, a curto e a longo prazo, así como o custo e determina os investimentos necesarios	■ CSIEE ■ CMCCT ■ CD ■ CMCCT ■ CD ■ CSIEE	■ CL ■ EOE ■ TIC	Proba escrita Actividades propostas	■ 80% ■ 10%
■ b ■ f ■ g ■ l ■ ñ	B3.6 B3.7	B3.3.	IAEEB3.3.1 IAEEB3.3.2 IAEEB3.3.3 IAEEB3.3.4	Identica as obrigas fiscais, Analiza os produtos financeiros. Presenta un estudo de viabilidade económico-financeiro	■ CD ■ CSIEE ■ CAA ■ CMCCT ■ CAA ■ CSIEE ■ CMCCT ■ CD ■ CMCCT ■ CD ■ CSIEE ■ CSC ■ CAA	■ E ■ EEIE ■ TIC	Proba escrita Traballo proposto	■ 50% ■ 50%

4.1.2. Economía (4º ESO) (libro de texto ECONOMÍA. 4º ESO. Serie Analiza. Editorial Santillana.)

Economía 4º ESO								
1º Avaliación								
Obxectivos	Contidos	Criterios avaliación	Estándares aprendizaxe	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos avaliación	Criterios cualificación
■ a ■ d ■ f	B1.1 B1.2 B1.3	B1.1	ECB1.1.1	Recoñece, distingue e explica razoadamente de forma lóxica a escaseza e a necesidade de elección en todo sistema económico	■ CCL ■ CSC ■ CAA ■ CD	■ CL ■ EOE ■ IEHM ■ PI	Proba escrita Actividades propostas	■ 80% ■ 10%
■ f ■ h ■ o	B1.4. B1.5	B1.2.	ECB1.2.1 ECB1.2.2 ECB1.2.3	Entende e distingue entre economía positiva e normativa, custo de oportunidade e fronteira das posibilidades de producción.	■ CCL ■ CAA ■ CSC ■ CD ■ CMCCCT	■ CL ■ EOE ■ ECC	Proba escrita Actividades propostas	■ 80% ■ 10%
■ a ■ f	B1.6	B1.3	ECB1.3.1 ECB1.3.2	Entende e explica o fluxo circular da renda	■ CMCCCT ■ CSC ■ CMCCCT ■ CSC	■ CL ■ EOE	Proba escrita Actividades propostas	■ 80% ■ 10%
■ a ■ b ■ e ■ m	B2.1 B2.2 B2.3 B2.4	B2.1	ECB2.1.1 ECB2.1.2 ECB2.1.3	Distingue e reconoce as formas xurídicas das empresas e os tipos de empresas e de empresarios	■ CMCCCT ■ CSIEE ■ CAA ■ CD ■ CSIEE ■ CSC	■ CL ■ EOE ■ E ■ ECC	Proba escrita Actividades propostas	■ 80% ■ 10%
■ a ■ f ■ e	B2.5. B2.6.	B2.2	ECB2.2.1 ECB2.2.2	Analiza os tipos de factores produtivos e identifica os sectores económicos	■ CMCCCT ■ CSC ■ CD ■ CSC	■ CL ■ EOE	Proba escrita	■ 80%
■ e ■ f	B2.7.	B2.3	ECB2.3.1	Identifica as fontes de financiamento das empresas.	■ CCL ■ CD ■ CMCCCT	■ CL ■ EOE ■ E	Proba escrita	■ 80%
■ e ■ f	B2.8. B2.9.	B2.4.	ECB2.4.2.	Distingue e calcula os ingresos e os custos dunha empresa, calcula o seu beneficio	■ CD ■ CMCCCT	■ CL ■ EOE ■ ECC	Proba escrita	■ 80%
■ a ■ e ■ f	B2.10	B2.5.	ECB2.5.1. ECB2.5.2.	Identifica as obligas fiscais das empresas	■ CD ■ CMCCCT ■ CSC	■ CL ■ EOE	Proba escrita	■ 80%

Economía 4º ESO								
2ªAvaliación								
Obxectivos	Contidos	Criterios avaliación	Estándares aprendizaxe	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos avaliación	Criterios cualificación
■ d ■ e ■ f	B3.1 B3.2	B3.1	ECB3.1.1 ECB3.1.2 ECB3.1.3	Elabora un orzamento ou plan financeiro persoal	■ CAA ■ CD ■ CMCCCT	■ CL ■ EOE ■ E ■ EEIE ■ TIC	Proba escrita	■ 80%
■ a ■ d ■ m	B3.3.	B3.2.	ECB3.2.1.	Comprende as necesidades de planificación e do manexo de asuntos financeiros ao longo da vida	■ CAA ■ CSIEE	■ CL ■ EOE ■ TIC	Proba escrita	■ 80%
■ a ■ f	B3.4 B3.5	B3.3	ECB3.3.1. ECB3.3.2.	Recoñece,distingue e explica razoadamente o aforro e o control do gasto	■ CAA ■ CSC ■ CAA ■ CSC	■ CL ■ EOE ■ ECC	Proba escrita	■ 80%
■ a ■ b ■ e ■ f ■ g	B3.6 B3.7 B3.8 B3.9	B3.4.	ECB3.4.1 ECB3.4.2 ECB3.4.3 ECB3.4.4	Recoñece, valora e comprende os tipos de contas bancarias e de tarxetas emitidas como medios de pagamento,	■ CCL ■ CMCCCT ■ CCL ■ CAA ■ CD ■ CAA ■ CD ■ CCL ■ CD ■ CMCCCT	■ CL ■ EOE ■ ECC	Proba escrita Actividades propostas	■ 80% ■ 10%
■ e ■ f ■ g	B3.10	B3.5	ECB3.5.1	Identifica, describe e clasifica os tipos de seguros	■ CAA ■ CCL ■ CMCCCT	■ CL ■ EOE ■ ECC	Proba escrita	■ 80%
■ a ■ b ■ e ■ f ■ g ■ ñ	B4.1	B4.1	ECB4.1.1 ECB4.1.2 ECB4.1.3 ECB4.1.4	Identifica,analiza e distingue as principais fontes de ingresos e gastos do Estado,oscilcos económicos e os orzamentos públicos	■ CMCCCT ■ CSC ■ CD ■ CMCCCT ■ CMCCCT ■ CSC ■ CCL ■ CSC	■ CL ■ EOE ■ TIC	Proba escrita Actividades propostas	■ 80% ■ 10%
■ a ■ e ■ f	B4.2	B4.2	ECB4.2.1	Comprende e expresa as diferencias entre os conceptos de débeda pública e déficit público	■ CCL ■ CMCCCT	■ CL ■ EOE ■ ECC	Proba escrita	■ 80%

■ a ■ c ■ d ■ e ■ f	B4.3.	B4.3.	ECB4.3.1 ECB4.3.2	Identifica, analiza e distingue as desigualdades da renda e os instrumentos de redistribución desta e a sua representación gráfica	■ CCL ■ CMCCT ■ CSC ■ CAA ■ CD ■ CMCCT	■ CL ■ EOE ■ ECC	Proba escrita Actividades propostas	■ 80% ■ 10%
---------------------------------	-------	-------	----------------------	--	---	------------------------	--	----------------

Economía 4º ESO

3ªAvaliación

Obxectivos	Contidos	Criterios avaliación	Estándares aprendizaxe	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos avaliación	Criterios cualificación
■ a ■ c ■ e ■ f	B5.1 B5.2 B5.3 B5.4	B5.1	ECB5.1.1 ECB5.1.2 ECB5.1.3	Identifica, analiza e distingue as causas da inflación, tipos de xuros, interpreta datos e gráficos relacionados	■ CCL ■ CSC ■ CCL ■ CMCCT ■ CSC ■ CD ■ CMCCT	■ CL ■ EOE ■ TIC	Proba escrita	■ 80%
■ a ■ c ■ e ■ f	B5.5 B5.6	B5.2.	ECB5.2.1. ECB5.2.2 ECB5.2.3	Describe as causas do desemprego, analizando os datos	■ CCL ■ CMCCT ■ CSC ■ CD ■ CSC ■ CAA ■ CD	■ CL ■ EOE ■ TIC	Proba escrita	■ 80%
■ a ■ e ■ f ■ m	B6.1 B6.2 B6.3 B6.4	B6.1	ECB6.1.1 ECB6.1.2 ECB6.1.3 ECB6.1.4 ECB6.1.5	Explica, analiza e reconoce o impacto da globalización económica	■ CAA ■ CSC ■ CCL ■ CSC ■ CAA ■ CD ■ CSC ■ CCL ■ CD ■ CSC ■ CAA ■ CSC	■ CL ■ EOE ■ TIC	Proba escrita Traballo proposto	■ 80% ■ 10%

4.1.3. Economía (1º Bach) (libro de texto ECONOMÍA. Economía. 1º Bachillerato.CIDEAD.Ministerio de educación).

Área/Economía 1º BACH								
1º Avaliación								
Obxectivos	Contidos	Criterios avaliación	Estándares aprendizaxe	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos avaliación	Criterios cualificación
▪ i ▪ l	B1.1..	B1.1.	ECB1.1.1.	Recoñece, distingue e explica razoadamente de forma lóxica a escaseza e la necesidade de elección en todo sistema económico	CAA CMCCT	▪ CL ▪ EOE ▪ IEHM ▪ PI	Proba escrita Actividades propostas	▪ 80% ▪ 10%
▪ a ▪ h ▪ i ▪ l	B1.2. B1.3.	B1.2	ECB1.2.1. ECB1.2.2. ECB1.2.3	Entende, distingue, explica a organización dos principais sistemas económicos	▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CD ▪ CSC ▪ CD ▪ CAA ▪ CAA ▪ CD ▪ CSC	▪ CL ▪ EOE	Proba escrita Actividades propostas	▪ 80% ▪ 10%
▪ i ▪ l	B1.4. B1.5. B1.6. B1.7.	B1.3	ECB1.3.1. ECB1.3.2	Entende e distingue entre economía positiva e normativa	▪ CAA ▪ CMCCT ▪ ▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CD	▪ CL ▪ EOE ▪ ECC	Proba escrita Actividades propostas	▪ 80% ▪ 10%
▪ i ▪ l ▪ m ▪ p	B2.1.	B2.1	ECB2.1.1.	Comprende, distingue e expón razoadamente o proceso produtivo	▪ CAA ▪ CCL ▪ CSC	▪ CL ▪ EOE ▪ E	Proba escrita Actividades propostas	▪ 80% ▪ 10%
▪ i ▪ l	B2.2.	B2.2.	ECB2.2.1. ECB2.2.2.	Entende, distingue e explica adeitadamente o proceso de división técnica do traballo nun contexto global	▪ CSC ▪ CMCCT	▪ CL ▪ EOE ▪ IEHM	Proba escrita Actividades propostas	▪ 80% ▪ 10%

■ a ■ h ■ i ■ l	B2.3.	B2.3.	ECB2.3.1.	Entende, distingue e explica os efectos da globalización no sistema produtivo	■ CSIEE ■ CCL	■ CL ■ EOE ■ PI	Traballo proposto	■ 10%
■ a ■ h ■ i ■ m	B2.4.	B2.4.	ECB2.4.1 ECB2.4.2	Coñece, distingue e explica os obxectivos e funcións das empresas	■ CSIEE ■ CAA ■ CD ■ CCL	■ CL ■ EOE ■ E	Proba escrita Actividades propostas	■ 80% ■ 10%
■ i ■ l ■ m	B2.5. B2.6.	B2.5.	ECB2.5.1	Entende e distingue a eficiencia económica e técnica	■ CD ■ CMCCT	■ CL ■ EOE	Proba escrita	■ 80%
■ i ■ l ■ m	B2.7.	B2.6.	ECB2.6.1. ECB2.6.2.	Entende, calcula e analiza os distintos tipos de custos e interpreta o beneficio	■ CMCCT ■ CD	■ CL ■ EOE ■ CL ■ EOE ■ E	Proba escrita	■ 80%
■ i ■ l ■ m	B2.8.	B2.7.	ECB2.7.1.	Comprende e representa adecuadamente gráficos de producción total,media e marginal	■ CMCCT ■ CD	■ CL ■ EOE	Proba escrita	■ 80%
■ i ■ l ■ m	B3.1 B3.2. B3.3	B3.1	ECB3.1.1 ECB3.1.2 ECB3.1.3	Comprende e distingue as diferenzas das variables no funcionamento dos mercados	■ CMCCT ■ CD ■ CMCCT ■ CL ■ CMCCT ■ CD	■ CL ■ EOE	Proba escrita Actividades propostas	■ 80% ■ 10%
■ a ■ h ■ i ■ l ■ m	B3.4. B3.5.	B3.2	ECB3.2.1 ECB3.2.2 ECB3.2.3	Recoñece, analiza e explica as estruturas básicas de mercado	■ CMCCT ■ CCL ■ CAA ■ CSC CSC	■ CL ■ EOE ■ E	Proba escrita Actividades propostas	■ 80% ■ 10%

Área/ Economía 1º BACH								
2º Avaliación								
Obxectivos	Contidos	Criterios avaliación	Estándares aprendizaxe	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos avaliación	Criterios cualificación
■ g ■ h ■ i ■ l	B4.1. B4.2. B4.3. B4.4.	B4.1	ECB4.1.1 ECB4.1.2. ECB4.1.3.	Recoñece, analiza e explica as principais magnitudes macroeconómicas e distingue seus efectos	■ CSC ■ CCL ■ CAA ■ CSC ■ CSC	■ CL ■ EOE	Proba escrita Actividades propostas	■ 80% ■ 10%
■ g ■ i ■ l	B4.5.	B4.2.	ECB4.2.1. ECB4.2.2. ECB4.2.3.	Comprende, representa e interpreta adecuadamente as macromagnitudes e a súa evolución no tempo	■ CMCT ■ CD ■ CAA ■ CD ■ CD ■ CMCCT	■ CL ■ EOE ■ PI ■ IEHM ■ Traballo proposto	Proba escrita Traballo proposto	■ 80% ■ 10%
■ a ■ h ■ i ■ l ■ m	B4.6	B4.3	ECB4.3.1. ECB4.3.2. ECB4.3.3.	Entende e interpreta adecuadamente datos e gráficos do mercado de traballo	■ CMCCT ■ CD ■ CS ■ CAA ■ CAA ■ CD	■ CL ■ EOE ■ PI ■ IEHM ■ Actividades propostas ■ Traballo proposto	■ 10% ■ 80%	
■ a ■ g ■ h ■ i ■ l ■ p	B4.7.	B4.4.	ECB4.4.1.	Recoñece, analiza e explica a inflación e o desemprego en España e en Galicia.	■ CD ■ CSIEE	■ CL ■ EOE ■ IEHM ■ PI	■ Proba escrita	■ 80%
■ i ■ l	B5.1. B5.2.	B5.1.	ECB5.1.1.	Recoñece, analiza e explica o proceso de creación de diñeiro y do sistema financeiro nunha economía	■ CSC ■ CMCCT ■ CD ■ CCL	■ CL ■ EOE ■ CCL	■ Proba escrita	■ 80%
■ a ■ d ■ h ■ i ■ l	B5.3.	B5.2.	ECB5.2.1.	Recoñece, analiza e explica as causas da inflación	■ CSC ■ CD	■ CL ■ EOE	■ Proba escrita	■ 80%

■ i ■ l	B5.4.	B5.3.	ECB5.3.1.	■ Recoñece, analiza e explica o funcionamento do sistema financeiro	■ CAA ■ CSC ■ CD	■ CL ■ EOE ■ E	■ Traballo proposto	■ 10%
■ a ■ d ■ h ■ i ■ l	B5.5.	B5.4.	ECB5.4.1.	■ Distingue, analiza e explica os tipos de políticas monetarias	■ CAA ■ CMCCT ■ CSC	■ CL ■ EOE	■ Proba escrita	■ 80%
■ i ■ l ■ a ■ h ■ i ■ l	B5.6. B5.7.	B5.5.	ECB5.5.1.	■ Recoñece, analiza e explica o funcionamiento do Banco Central Europeo	■ CSC ■ CMCCT ■ CD	■ CL ■ EOE ■ ECC	■ Traballo proposto	■ 10%
			ECB5.5.2.	■ CMCCT ■ CCL	■ CL ■ EOE ■ ECC	■ Traballo proposto	■ 10%	

Área/ Economía 1º BACH								
3º Avaliación								
Obxectivos	Contidos	Criterios avaliación	Estándares aprendizaxe	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos avaliación	Criterios cualificación
■ g ■ i ■ l	B6.1 B6.2	B6.1	ECB6.1.1.	Distingue, analiza e explica o comercio internacional	■ CSC ■ CCL ■ CMCCT	■ CL ■ EOE ■ IEHM	■ Proba escrita	■ 80%
■ a ■ i ■ l	B6.3 B6.4	B6.2	ECB6.2.1.	Distingue, analiza e explica o proceso de cooperación e integración económica na Unión Europea	■ CSC ■ CCL	■ CL ■ EOE ■ ECC	■ Traballo proposto	■ 10%
■ a ■ b ■ h ■ i ■ l ■ p	B6.5. B6.6.	B6.3.	ECB6.3.1. ECB6.3.2.	Recoñece, analiza e explica a globalización	■ CSC ■ CCL	■ CL ■ EOE ■ IEHM	■ Proba escrita	■ 80%
					■ CAA ■ CD ■ CMCCT ■ CSC	■ CL ■ EOE ■ IEHM	■ Traballo proposto	■ 10%
■ a ■ b ■ c	B7.1. B7.2.	B7.1.	ECB7.1.1. ECB7.1.2.	Distingue, analiza e explica os ciclos	■ CSC ■ CMCCT ■ CD	■ CL ■ EOE ■ CA	■ Proba escrita	■ 80%

<ul style="list-style-type: none"> ▪ i ▪ l 	B7.3. B7.4.	ECB7.1.3. ECB7.1.4. ECB7.1.5. ECB7.1.6. ECB7.1.7. ECB7.1.8.	económicos e as repercusiones no medio ambiente	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT <ul style="list-style-type: none"> ▪ CL ▪ EOE ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CCL <ul style="list-style-type: none"> ▪ CL ▪ EOE ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Trabajo propuesto 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 10%
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSC ▪ CD <ul style="list-style-type: none"> ▪ CL ▪ EOE ▪ CA 							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT <ul style="list-style-type: none"> ▪ CL ▪ EOE ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proba escrita 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 80% 					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CAA <ul style="list-style-type: none"> ▪ CL ▪ EOE ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proba escrita 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 80% 					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT <ul style="list-style-type: none"> ▪ CL ▪ EOE ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proba escrita 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 80% 					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC <ul style="list-style-type: none"> ▪ CL ▪ EOE ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proba escrita 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 80% 					
▪	B7.5. B7.6. B7.7. B7.8.	B7.1.	Recoñece, an aliza e explica as distintas políticas fiscais	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT <ul style="list-style-type: none"> ▪ CL ▪ EOE ▪ E 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CL ▪ EOE ▪ CA 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proba escrita 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 80%
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CD <ul style="list-style-type: none"> ▪ CL ▪ EOE ▪ E 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proba escrita 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 80% 					
<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD <ul style="list-style-type: none"> ▪ CL ▪ EOE ▪ E 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Proba escrita 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 80% 					

4.1.4. Economía da empresa (2º Bach) (libro de texto Economía de la empresa. 2º Bachillerato.CIDEAD. Ministerio de educación.)

Economía da empresa 2º BACH								
1º Avaliación								
Obxectivos	Contidos	Criterios avaliación	Estándares aprendizaxe	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos avaliación	Criterios cualificación
a d i l m	B1.1. B1.2. B1.3. B1.4.	B1.1	EEB1.1.1 EEB1.1.2 EEB1.1.3 EEB1.1.4	Recoñece, distingue e explica razoadamente as formas xurídicas das empresas e as suas funcións	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CMCCT ■ CSIE ■ CD ■ CMCCT ■ CAA ■ CD ■ CMCCT ■ CCL ■ CSIEE 	CL, EOE, E	Proba escrita Actividades propostas	<ul style="list-style-type: none"> ■ 80% ■ 10%
a d h i l m p	B1.5. B1.6. B1.7..	B1.2.	EEB1.2.1. EEB1.2.2. EEB1.2.3.	Identifica, analiza a contorna das empresas, a responsabilidade social corporativa e a creación de valoremprresa rial	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CMCCT ■ CSC ■ CSIEE ■ CD ■ CSC ■ CSIEE ■ CSC ■ CSIEE 	CL, EOE, E, PI	Proba escrita Actividades propostas	<ul style="list-style-type: none"> ■ 80% ■ 10%
d i l m	<ul style="list-style-type: none"> ■ B2.1. ■ B2.2. ■ B2.3. ■ B2.4. ■ B2.5. B2.6.	B2.1.	EEB2.1.1. EEB2.1.2. EEB2.1.3. EEB2.1.4. EEB2.1.5. EEB2.1.6. EEB2.1.7.	Describe e analiza os factores que determinan a localización e a dimensión dunha empresa, explica as distintas estratexias empresariais.	<ul style="list-style-type: none"> ■ CDL ■ CMCCT ■ CD ■ CMCCT ■ CSIEE ■ CCL ■ CMCCT ■ CSIEE ■ CAA ■ CD ■ CMCCT ■ CSC ■ CSIEE ■ CCL ■ CSC ■ CMCCT ■ CD ■ CMCCT 	CL, EOE, E	Proba escrita Actividades propostas	<ul style="list-style-type: none"> ■ 80% ■ 10%

d i m p	B3.1. B3.2. B3.3. B3.4.. B3.5. B3.6.	B3.1	EEB3.1.1 EEB3.1.2 EEB3.1.3 EEB3.1.4 EEB3.1.5 EEB3.1.6	Identifica a función de cada área de actividad da empresa, a estrutura organizativa, o estilo de dirección, as canles de información e de comunicación	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCCT CSC ■ CCL ■ CMCCT CSIEE ■ CD ■ CMCCT CSIEE ■ CAA ■ CD ■ CSC ■ CSIEE ■ CAA ■ CMCCT CSIEE ■ CAA ■ CSC ■ CSIEE 	CL, EOE, E	Proba escrita Actividades propostas	<ul style="list-style-type: none"> ■ 80% ■ 10%
------------------	---	------	--	--	--	------------	-------------------------------------	--

Área/Economía da empresa 2º BAC H								
2º Avaliación								
Obxectivos	Contidos	Criterios avaliación	Estándares aprendizaxe	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos avaliación	Criterios cualificación
■ a ■ i ■ l ■ m	B4.1 B4.2 B4.3	B4.1	EEB4.1.1 EEB4.1.2 EEB4.1.3	Calcula a produtividade e analiza a importancia do I+D+i	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CMCCT ■ CMCCT ■ CSC ■ CAA ■ CMCCT ■ CSC 	CL, EOE, E	Proba escrita Actividades propostas	<ul style="list-style-type: none"> ■ 80% ■ 10%
■ i ■ l ■ m	B4.4 B4.5	B4.2	EEB4.2.1 EEB4.2.2 EEB4.2.3	Calcula os tipos de custos, ingresos e beneficios dunha empresa, o limiar de vendas os métodos custo	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CMCCT ■ CD ■ CMCCT ■ CD ■ CMCCT 	CL, EOE, E	Proba escrita Actividades propostas	<ul style="list-style-type: none"> ■ 80% ■ 10%

				beneficio e custo eficacia	■ CMCCT ■ CSIEE			
■ i ■ l ■ m	B4.6.	B4.3	EEB4.3.1 EEB4.3.2 EEB4.3.3	Calcula os custos que xera o almacén e resolve casos prácticos sobre o ciclo de inventario, valorando as existencias en almacén mediante FIFO, PMP	■ CD ■ CMCCT ■ CD ■ CMCCT ■ CMCCT ■ CSIEE	EOE, E, PI	Proba escrita Actividades propostas	■ 80% ■ 10%
■ d ■ h ■ i ■ l ■ m	B5.1 B5.2 B5.3 B5.4 B5.5 B5.6 B5.7	B5.1.	EEB5.1.1. EEB5.1.2 EEB5.1.3 EEB5.1.4 EEB5.1.5 EEB5.1.6 EEB5.1.7 EEB5.1.8	Identifica as variables do marketing mix, Aplica criterios e estratexias de segmentación de mercados, Comprende e explica as fases e as etapas da investigación de mercados.	■ CSIEE ■ CAA ■ CD ■ CMCCT ■ CD ■ CMCCT ■ CSC ■ CSIEE ■ CCL ■ CMCCT ■ CD ■ CMCCT ■ CCL ■ CMCCCT ■ CD ■ CMCCCT ■ CSC	CL, EOE, E, PI	Proba escrita Actividades propostas	■ 80% ■ 10%

Área/Economía da empresa 2º BACH								
3º Avaliación								
Obxectivos	Contidos	Criterios avaliación	Estándares aprendizaxe	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos avaliación	Criterios cualificación
■ d ■ g ■ h ■ i ■ l ■ m	B6.1 B6.2 B6.3 B6.4 B6.5 B6.6	B6.1	EEB6.1.1 EEB6.1.2 EEB6.1.3 EEB6.1.4 EEB6.1.5 EEB6.1.6 EEB6.1.7 EEB6.1.8 EEB6.1.9 EEB6.1.10	■ Identifica, valora e clasifica os bens, os dereitos e as obrigas da empresa en masas patrimoniais, alabora o balance e a conta de resultados dunha empresa,diferencia entre investimentos e financiamento	■ CMCCT ■ CSIEE ■ CMCCT ■ CAA ■ CMCCT ■ CAA ■ CSIEE ■ CMCCT ■ CD ■ CMCCT ■ CSIEE ■ CAA ■ CSIEE ■ CD ■ CMCCT ■ CD ■ CMCCT ■ CSIEE	CL, EOE, E, PI	Proba escrita Actividades propostas	■ 80% ■ 10%
■ a ■ c ■ d ■ h ■ i ■ l ■ m	B6.7	B6.2	EEB6.2.1. EEB6.2.2 EEB6.2.3	■ Identifica as obrigas fiscais das empresas e describe o funcionamento básico dos impostos	■ CMCCT ■ CSIEE ■ CCL ■ CMCCT ■ CSC	CL, E, PI	Proba escrita Actividades propostas	■ 80% ■ 10%
■ d ■ g ■ i ■ l ■ m	B7.1 B7.2 B7.3 B7.4 B7.5 B7.6	B7.1	EEB7.1.1 EEB7.1.2 EEB7.1.3 EEB7.1.4 EEB7.1.5 EEB7.1.6 EEB7.1.7 EEB7.1.8 EEB7.1.9 EEB7.1.10	Conece os tipos de investimentos nunha empresa.Calula e interpreta os resultados dunha analise de viabilidade economico-financiera.Calcula o PMM.	■ CD ■ CSIEE ■ CMCCT ■ CD ■ CMCCT ■ CCL ■ CMCCT ■ CAA ■ CD ■ CMCCT ■ CAA ■ CMCCT ■ CSIEE ■ CMCCT ■ CSIEE	CL, PI	Proba escrita Actividades propostas	■ 80% ■ 10%

					■ CAA ■ CMCCT ■ CD ■ CMCCT ■ CCL ■ CMCCT ■ CSIEE ■ CMCCT ■ CAA ■ CD		

4.2. Relación de aspectos curriculares

4.2.1. Iniciación á actividade emprendedora e empresarial (4º ESO)

	Iniciación á Actividade Emprendedora e Empresarial. 4º de ESO			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Bloque 1. Autonomía persoal, liderado e innovación			
e g	B1.1. Autonomía e autocoidemento. A iniciativa emprendedora e o/a empresario/a na sociedade. B1.2. Intereses, aptitudes e motivacións persoais para a carreira profesional.	B1.1. Describir as calidades persoais e as destrezas asociadas á iniciativa emprendedora, analizando os requisitos de distintos postos de trabalho e actividades empresariais.	IAEEB1.1.1. Identifica as calidades persoais, as actitudes, as aspiracións e a formación propias das persoas con iniciativa emprendedora, e describe a actividade dos/das empresarios/as e o seu papel na xeración de traballo e benestar social.	CSIEE CAA
			IAEEB1.1.2. Investiga con medios telemáticos as áreas de actividade profesional do seu contorno, os tipos de empresa que as desenvolven e os postos de traballo en cada unha, razoando os requisitos para o desempeño profesional en cada un deles.	CD CAA CSIEE
b g	B1.3. Itinerarios formativos e carreiras profesionais. Proceso de procura de emprego en empresas do sector. Autoemprego. Proceso de toma de decisiones sobre o itinerario persoal.	B1.2. Tomar decisiones sobre o itinerario vital propio comprendendo as posibilidades de emprego, o autoemprego e a carreira profesional, en relación coas habilidades persoais e as alternativas de formación e aprendizaxe ao longo da vida.	IAEEB1.2.1. Deseña un proxecto de carreira profesional propia relacionando as posibilidades do ámbito coas calidades e as aspiracións persoais, e valorando a opción do autoemprego e a necesidade de formación ao longo da vida.	CAA CSIEE
a c g m	B1.4. Dereito do traballo. B1.5. Dereitos e deberes derivados da relación laboral. B1.6. Contrato de traballo e negociación colectiva. B1.7. Seguridade Social. Sistema de protección. Emprego e desemprego. B1.8. Protección do/da traballador/a e beneficios sociais. B1.9. Riscos laborais. Normas. Planificación da protección na empresa.	B1.3. Actuar como futuro/a traballador/a responsable coñecendo os seus dereitos e deberes como tal, valorando a acción do Estado e da Seguridade Social na protección da persoa empregada, e comprendendo a necesidade de protección dos riscos laborais.	IAEEB1.3.1. Identifica as normas e as institucións que interveñen nas relacións entre os/as traballadores/as e as empresas, en relación co funcionamento do mercado de traballo.	CSC CSIEE
			IAEEB1.3.2. Distingue os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e comprobaos en contratos de traballo e documentos de negociación colectiva.	CSC CSIEE CMCCT
			IAEEB1.3.3. Describe as bases do sistema da Seguridade Social e as obrigas dos/das traballadores/as e dos/das empresarios/as dentro deste, así como as prestacións mediante procuras nas web institucionais, valorando a súa acción protectora ante as contingencias cubertas.	CCL CSC CSIEE
			IAEEB1.3.4. Identifica as situacións de risco laboral más habituais nos sectores de actividade económica más salientables no ámbito, e indica os métodos de prevención legalmente establecidos, así como as técnicas de primeiros auxilios aplicables en caso de accidente ou dano.	CSIEE CAA CMCCT
	Bloque 2. Proxecto de empresa			
d g	B2.1. Idea de proxecto de empresa. Avaliación da idea. O contorno e o papel social da empresa. B2.2. Elementos e estrutura da empresa. B2.3. Plan de empresa. B2.4. Planificación na empresa.	B2.1. Crear un proxecto de empresa na aula e describir as características internas e a súa relación co contorno, así como a súa función social, identificando os elementos que constitúen a súa rede loxística como provedores/as, clientela, sistemas de producción e comercialización, redes de almacenaxe, etc.	IAEEB2.1.1. Determina a oportunidade dun proxecto de empresa, identificando as características e tomando parte na actividade que a empresa desenvolve.	CSIEE CAA
			IAEEB2.1.2. Identifica as características internas e externas da empresa en proxecto, así como os elementos que constitúen o contorno específico desta (mercado, provedores/as, clientela, sistemas de	CSIEE CMCCT CD

	Iniciación á Actividade Emprendedora e Empresarial. 4º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	
b g h	B2.5. Información na empresa. Información contable. Información de recursos humanos. Documentos comerciais de cobramento e pagamento. Arquivo.	B2.2. Identificar e organizar a información das áreas da empresa en proxecto aplicando os métodos correspondentes á tramitación documental empresarial.	IAEEB2.1.3. Describe a relación da empresa proxectada co seu sector, a súa estrutura organizativa e as funcións de cada departamento, e identifica os procedementos de traballo no desenvolvemento do proceso produtivo ou comercial.	CSIEE CCL CMCCT	
			IAEEB2.1.4. Elabora documentos para a planificación das funcións da empresa en proxecto, tanto a longo como a curto prazo.	CCL CSIEE CMCCT	
			IAEEB2.2.1. Manexa como usuario/a de nivel básico aplicacións informáticas de control e seguimento de clientela, provedores/as e outros, aplicando as técnicas básicas de contabilidade, xestión financeira e comercial e administración de persoal, para a organización da información da empresa proxectada.	CD CMCCT CAA	
g h l	B2.6. Actividades na empresa. Función de producción. Función comercial e de márketing. B2.7. Axudas e apoio á creación de empresas.	B2.3. Realizar actividades de producción e comercialización propias da empresa proxectada, aplicando técnicas de comunicación e traballo en equipo.	IAEEB2.2.2. Transmite información entre as áreas e a clientela da empresa en proxecto, recoñecendo e aplicando técnicas de comunicación e negociación, e aplicando o tratamento protocolario axeitado mediante medios telemáticos e presenciais.	CCL CSIEE CD CMCCT	
			IAEEB2.3.1. Crea materiais publicitarios e para a difusión dos produtos e/ou servizos obxecto do proxecto, e elabora un plan de comunicación en internet e en redes sociais, aplicando os principios do márketing.	CCL CSIEE CD CMCCT	
			IAEEB2.3.2. Desenvolve tarefas de producción e/ou comercialización na empresa en proxecto segundo os plans de control prefixados: simulando a toma de decisións para cumplir os prazos e os obxectivos establecidos e propondo melloras, mediante o traballo en equipo.	CSIEE CMCCT CD CAA	
a d g h l ñ	B3.1. Tipos de empresa segundo a súa forma xurídica. B3.2. Elección da forma xurídica. B3.3. Trámites de posta en marcha dunha empresa.	B3.1. Describir as formas xurídicas das empresas en relación coas responsabilidades legais dos/das seus/súas propietarios/a e xestores/as, así como coas esixencias de capital.	IAEEB3.1.1. Distingue as formas xurídicas das empresas e indica as esixencias de capital e responsabilidades propias de cada tipo.	CSIEE CMCCT	
			IAEEB3.1.2. Identifica e enumera as administracións públicas implicadas na posta en marcha de empresas, e compila por vía telemática os principais documentos necesarios para a posta en funcionamento.	CD CMCCT CSIEE	
			IAEEB3.1.3. Valora as tarefas de apoio, rexistro, control e fiscalización que realizan as autoridades no proceso de creación de empresas, e describe os trámites que se deben realizar.	CSC CMCCT	
			IAEEB3.1.4. Selecciona a forma xurídica más axeitada en cada caso segundo a actividade que se vaia	CAA CSIEE	
Bloque 3. Finanzas					
a d g h l ñ	B3.1. Tipos de empresa segundo a súa forma xurídica. B3.2. Elección da forma xurídica. B3.3. Trámites de posta en marcha dunha empresa.	B3.1. Describir as formas xurídicas das empresas en relación coas responsabilidades legais dos/das seus/súas propietarios/a e xestores/as, así como coas esixencias de capital.	IAEEB3.1.1. Distingue as formas xurídicas das empresas e indica as esixencias de capital e responsabilidades propias de cada tipo.	CSIEE CMCCT	
			IAEEB3.1.2. Identifica e enumera as administracións públicas implicadas na posta en marcha de empresas, e compila por vía telemática os principais documentos necesarios para a posta en funcionamento.	CD CMCCT CSIEE	
			IAEEB3.1.3. Valora as tarefas de apoio, rexistro, control e fiscalización que realizan as autoridades no proceso de creación de empresas, e describe os trámites que se deben realizar.	CSC CMCCT	
			IAEEB3.1.4. Selecciona a forma xurídica más axeitada en cada caso segundo a actividade que se vaia	CAA CSIEE	

	Iniciación á Actividade Emprendedora e Empresarial. 4º de ESO				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave	
			desenvolver, o número de emprendedores/as, o alcance da responsabilidade que se va a asumir, a complexidade organizativa, a disponibilidade financeira e a fiscalidade.	CMCCT	
b f g	B3.4. Fontes de financiamento das empresas: externas (bancos, axudas e subvencións, e crowdfunding) e internas (accionistas, investidores/as e aplicación de beneficios). B3.5. Produtos financeiros e bancarios para pequenas e medianas empresas (PME): comparación.	B3.2. Identificar as fontes de financiamento das empresas propias de cada forma xurídica, incluíndo as externas e internas, e valorar as más axeitadas para cada tipo e momento no ciclo de vida da empresa.	IAEEB3.2.1. Determina os investimentos necesarios para a posta en marcha dunha empresa, e distingue as principais partidas relacionadas nun balance de situación. IAEEB3.2.2. Caracteriza de xeito básico as posibilidades de financiamento das empresas, diferenciando o financiamento externo e o interno, a curto e a longo prazo, así como o custo de cada unha e as implicacións na marcha da empresa.	CSIEE CMCCT CD	CMCCT CD CSIEE
	B3.6. Planificación financeira das empresas. Estudo de viabilidade económico-financeira. Proxección da actividade. Instrumentos de análise. Razóns básicas. B3.7. Impostos que afectan as empresas. Calendario fiscal.	B3.3. Recoñecer a necesidade de planificar o negocio das empresas ligándoa á previsión da evolución do sector e da economía nacional, así como da planificación financeira e fiscal.	IAEEB3.3.1. Presenta un estudo de viabilidade económico-financeiro a medio prazo do proxecto de empresa, aplicando condicións reais de produtos financeiros analizados e previsións de vendas, segundo un estudo do ámbito mediante unha aplicación informática tipo folla de cálculo, manexando razóns financeiras básicas. IAEEB3.3.2. Analiza os produtos financeiros más axeitados de entre as entidades financeiras do ámbito para cada tipo de empresa, valorando o custo e o risco de cada un, e selecciona os más acaídos para o proxecto de empresa.	CD CSIEE CAA CMCCT	CAA CSIEE CMCCT CD
b f g l ñ			IAEEB3.3.3. Identifica as obrigas fiscais das empresas segundo a súa actividade e a súa forma xurídica, sinala o funcionamento básico do IAE, IVE, IRPF e IS, e indica as principais diferenzas entre eles. IAEEB3.3.4. Valora a achega que supón a carga impositiva das empresas á riqueza nacional e ao sostento das cargas do Estado.	CMCCT CD CSIEE	CSC CAA

4.2.2. Economía (4º ESO)

	Economía. 4º de ESO			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Bloque 1. Ideas económicas básicas			
■ a ■ d ■ f	<ul style="list-style-type: none"> ■ B1.1. Economía como ciencia: actividad económica e sociedad. ■ B1.2. Principios na toma de decisións económicas. ■ B1.3. Escaseza, elección e asignación de recursos. Custo de oportunidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B1.1. Explicar a economía como ciencia social e valorar o impacto permanente das decisións económicas na vida das persoas. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB1.1.1. Reconoce a escaseza de recursos e a necesidade de elixir e tomar decisións como as claves dos problemas básicos de calquera economía, e comprende que todas as eleccións supoñen renunciar a outras alternativas e que todas as decisións teñen consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCL ■ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB1.1.2. Distingue formas de analizar e resolver problemas económicos, e identifica as súas vantaxes, os seus inconvenientes e as súas limitacións. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CAA ■ CD
■ f ■ h ■ o	<ul style="list-style-type: none"> ■ B1.4. O método na economía: modelos económicos. ■ B1.5. Frontera de posibilidades de producción. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B1.2. Identificar a terminoxía económica básica e o uso dos modelos económicos, e familiarizarse con eles. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB1.2.1. Comprende e utiliza correctamente termos da área da economía. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCL
			<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB1.2.2. Diferencia entre economía positiva e economía normativa. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CAA ■ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB1.2.3. Representa e analiza graficamente o custo de oportunidade mediante a fronteira de posibilidades de producción. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CMCT
■ a ■ f	<ul style="list-style-type: none"> ■ B1.6. As relacións económicas básicas e a súa representación. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B1.3. Tomar conciencia dos principios da economía para aplicar nas relacións económicas básicas cos condicionantes de recursos e as necesidades. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB1.3.1. Representa as relacións que se establecen entre as economías domésticas e as empresas. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCT ■ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB1.3.2. Aplica razonamentos básicos para interpretar problemas económicos provenientes das relacións económicas do seu contorno. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCT ■ CSC
	Bloque 2. Economía e empresa			
■ a ■ b ■ e ■ m	<ul style="list-style-type: none"> ■ B2.1. A empresa e o/a empresario/a. ■ B2.2. Elementos, funcións e obxectivos da empresa. ■ B2.3. Clases de empresas. ■ B2.4. Formas xurídicas da empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B2.1. Describir os tipos de empresas e as formas xurídicas das empresas, e relacionar con cada unha coas súas esixencias de capital e as responsabilidades legais dos/das propietarios/as e xestores/as, así como as interrelacións das empresas no seu contorno inmediato. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB2.1.1. Distingue as formas xurídicas das empresas e relaciónas coas esixencias de capital para a súa constitución e coas responsabilidades legais para cada tipo. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCT ■ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB2.1.2. Identifica e valora as formas xurídicas de empresas más apropiadas en cada caso, en función das características concretas, aplicando o razonamento sobre clasificación das empresas. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CAA ■ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB2.1.3. Distingue os tipos de empresas e de empresarios/as que actúan no seu ámbito, así como a forma de interactuar co seu contorno más próximo e os efectos sociais e ambientais, positivos e negativos, que se observan. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CSIEE ■ CSC
■ a ■ f ■ e	<ul style="list-style-type: none"> ■ B2.5. Proceso produtivo e factores produtivos. ■ B2.6. Sectores da actividade económica. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B2.2. Analizar as características principais do proceso produtivo. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB2.2.1. Analiza os tipos de factores produtivos e as relacións entre produtividade, eficiencia e tecnoloxía. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCT ■ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB2.2.2. Identifica os sectores económicos, así como os seus retos e as súas oportunidades. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CSC
■ e ■ f	<ul style="list-style-type: none"> ■ B2.7. Fontes de financiamento das empresas. Novas formas de financiamento. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B2.3. Identificar as fontes de financiamento das empresas. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB2.3.1. Explica as posibilidades de financiamento das empresas e diferencia o financiamento externo e o interno, a curto e a longo prazo, así como o custo de cada unha e as implicacións na marcha da empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCL ■ CD ■ CMCT
■ e ■ f	<ul style="list-style-type: none"> ■ B2.8. Ingresos e custos da empresa: clasificación. ■ B2.9. Resultados da empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B2.4. Determinar, para un caso sinxelo, a estrutura de ingresos e custos dunha empresa, calculando o seu beneficio. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB2.4.2. Distingue os ingresos e os custos dunha empresa, calcula o seu beneficio ou a súa perda, aplicando razonamentos matemáticos, e interpreta 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CMCT

			os resultados.	
■ a ■ e ■ f	■ B2.10. Obrigas fiscais das empresas.	■ B2.5. Diferenciar os impostos que afectan as empresas e a importancia do cumprimento das obrigas fiscais.	■ ECB2.5.1. Identifica as obrigas fiscais das empresas segundo a súa forma xurídica e as actividades, e sinala o funcionamento básico dos impostos e as principais diferenzas entre eles. ■ ECB2.5.2. Valora a achega que para a riqueza nacional supón a carga impositiva que soportan as empresas.	■ CD ■ CMCT
		Bloque 3. Economía persoal		
■ d ■ e ■ f	■ B3.1. Orzamento persoal. Control de ingresos e gastos. ■ B3.2. Xestión do orzamento. Obxectivos e prioridades.	■ B3.1. Realizar un orzamento persoal distinguindo entre os tipos de ingresos e gastos, e controlar o seu grao de cumprimento e as posibles necesidades de adaptación.	■ ECB3.1.1. Elabora un orzamento ou plan financeiro persoal, identificando os ingresos e os gastos integrantes, e realiza o seu seguimento. ■ ECB3.1.2. Utiliza ferramentas informáticas na preparación e desenvolvemento dun orzamento ou plan financeiro personalizado. ■ ECB3.1.3 Manexa gráficos de análise que permiten comparar unha realidade personalizada coas previsions establecidas.	■ CAA ■ CD ■ CMCT ■ CAA ■ CD ■ CMCT ■ CAA ■ CD ■ CMCT
■ a ■ d ■ m	■ B3.3. Planificación económico-financeira: necesidades económicas nas etapas da vida.	■ B3.2. Decidir con racionalidade ante as alternativas económicas da vida persoal, e relationalas co benestar propio e social.	■ ECB3.2.1. Comprende as necesidades de planificación e do manexo de asuntos financeiros ao longo da vida. Esta planificación vincúlase á previsión realizada en cada etapa, de acordo coas decisións tomadas e a marcha da actividade económica nacional.	■ CAA ■ CSIEE
■ a ■ f	■ B3.4. Aforro e endebedamento. Os plans de pensións. ■ B3.5. Risco e diversificación.	■ B3.3. Expresar unha actitude positiva cara ao aforro, e empregar o aforro como medio para alcanzar diversos obxectivos.	■ ECB3.3.1. Recoñece e explica a relevancia do aforro e do control do gasto. ■ ECB3.3.2. Analiza as vantaxes e inconvenientes do endebedamento, valorando o risco e seleccionando a decisión máis axeitada para cada momento.	■ CAA ■ CSC ■ CAA ■ CSC
■ a ■ b ■ e ■ f ■ g	■ B3.6. O diñeiro. ■ B3.7. Contratos financeiros: contas e tarxetas de débito e crédito. ■ B3.8. Relacións no mercado financeiro: información e negociación. ■ B3.9. Implicacións dos contratos financeiros. Dereitos e responsabilidades dos/das consumidores/as no mercado financeiro.	■ B3.4. Recoñecer o funcionamento básico do diñeiro e diferenciar os tipos de contas bancarias e de tarxetas emitidas como medios de pagamento, e valorar a oportunidade do seu uso con garantías e responsabilidade.	■ ECB3.4.1. Comprende os termos fundamentais e describe o funcionamento das contas na operativa bancaria. ■ ECB3.4.2. Valora e comproba a necesidade de interpretar as cláusulas dos contratos bancarios para coñecer os dereitos e as obrigas que se derivan delas, así como a importancia de operar en condicións de seguridade cando se empregan procedementos telemáticos. ■ ECB3.4.3. Recoñece a capacidade de negociación coas entidades financeiras e analiza os procedementos de reclamación ante estas.	■ CCL ■ CMCT ■ CCL ■ CAA ■ CD ■ CAA ■ CD
■ e ■ f ■ g	■ B3.10. O seguro como medio para a cobertura de riscos. Tipoloxía de seguros.	■ B3.5. Coñecer o concepto de seguro e a súa finalidade.	■ ECB3.5.1. Identifica, describe e clasifica os tipos de seguros segundo os riscos ou as situacións adversas nas etapas da vida.	■ CAA ■ CCL ■ CMCT
		Bloque 4. Economía e ingresos e gastos do Estado		
■ a ■ b ■ e ■ f ■ g ■ ñ	■ B4.1. Orzamentos públicos: ingresos e gastos do Estado.	■ B4.1. Recoñecer e analizar a procedencia das principais fontes de ingresos e gastos do Estado, e interpretar gráficos onde se amose esa distribución.	■ ECB4.1.1. Identifica as vías de onde proceden os ingresos do Estado, así como as principais áreas dos gastos do Estado, e comenta as súas relacións. ■ ECB4.1.2. Analiza e interpreta datos e gráficos de contido económico relacionados cos ingresos e os gastos	■ CMCT ■ CSC ■ CD ■ CMCT

			do Estado.	
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ ECB4.1.3. Distingue nos ciclos económicos o comportamento dos ingresos e dos gastos públicos, así como os efectos que se poden producir ao longo do tempo. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CMCCT ▪ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ ECB4.1.4. Describe o contido dos orzamentos públicos e argumenta a necesidade de prever os ingresos e os gastos, e controlar a súa execución. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ e ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. A débeda pública e o déficit público. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.2. Diferenciar e explicar os conceptos de débeda pública e déficit público. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ECB4.2.1. Comprende e expresa as diferencias entre os conceptos de débeda pública e déficit público, así como a relación que se produce entre eles. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ d ▪ e ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Desigualdades económicas e distribución da renda. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B4.3. Determinar o impacto para a sociedade da desigualdade da renda e estudar as ferramentas de redistribución da renda. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ECB4.3.1. Coñece e describe os efectos da desigualdade da renda e os instrumentos de redistribución desta. ▪ ECB4.3.2. Interpreta gráficos representativos da distribución da renda 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CAA ▪ CD ▪ CMCT
	Bloque 5. Economía e tipos de xuro, inflación e desemprego			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ e ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Tipos de xuro. ▪ B5.2. Inflación. ▪ B5.3. Consecuencias dos cambios nos tipos de xuro e inflación. ▪ B5.4. Desemprego: clasificación e consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.1. Diferenciar as magnitudes de tipos de xuro, inflación e desemprego, analizar as relacións entre elas e interpretar datos e gráficos vinculados con esas magnitudes. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ECB5.1.1. Describe as causas da inflación e valora as súas principais repercusiós económicas e sociais. ▪ ECB5.1.2. Explica o funcionamento dos tipos de interese e as consecuencias da súa variación para a marcha da economía. ▪ ECB5.1.3. Valora e interpreta datos e gráficos de contido económico relacionados cos tipos de xuro, inflación e desemprego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CSC ▪ CCL ▪ CMCT ▪ CSC ▪ CD ▪ CMCT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ c ▪ e ▪ f 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.5. Causas do desemprego e políticas contra o desemprego. O desemprego en Galicia. ▪ B5.6. Perspectivas da ocupación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B5.2. Valorar opcións de políticas macroeconómicas para facer fronte ao desemprego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ECB5.2.1. Describe as causas do desemprego e valora as súas principais repercusiós económicas e sociais. ▪ ECB5.2.2. Analiza os datos de desemprego en España e as políticas contra o desemprego. ▪ ECB5.2.3. Investiga e recoñece vieiros e tendencias de emprego. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCT ▪ CSC ▪ CD ▪ CSC ▪ CAA ▪ CD
	Bloque 6. Economía internacional			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ a ▪ e ▪ f ▪ m 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.1. Globalización económica. ▪ B6.2. Comercio internacional. ▪ B6.3. Integración económica e monetaria europea. ▪ B6.4. Economía e ambiente: sustentabilidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ B6.1. Valorar o impacto da globalización económica, do comercio internacional e dos procesos de integración económica na calidade de vida das persoas e no ambiente. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ECB6.1.1. Valora o grao de interconexión das economías de todos os países do mundo e aplica a perspectiva global para emitir xuízos críticos. ▪ ECB6.1.2. Explica as razóns que xustifican o intercambio económico entre países e que inflúen nel. ▪ ECB6.1.3. Analiza e presenta acontecementos económicos contemporáneos no contexto da globalización e o comercio internacional. ▪ ECB6.1.4. Recoñece e enumera vantaxes e inconvenientes do proceso de integración económica e monetaria da Unión Europea. ▪ ECB6.1.5. Reflexiona sobre os problemas ambientais e a súa relación co impacto económico internacional, e analiza as posibilidades dun desenvolvemento sustentable. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CAA ▪ CSC ▪ CCL ▪ CSC ▪ CAA ▪ CD ▪ CSC ▪ CCL ▪ CD ▪ CSC ▪ CAA ▪ CSC

4.2.3. Economía (1º Bach)

	Economía. 1º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Bloque 1. Economía e escaseza. A organización da actividade económica			
■ i ■ l	■ B1.1. Escaseza, elección e asignación de recursos. Custo de oportunidade.	■ B1.1. Explicar o problema da escaseza: recursos escasos e necesidades ilimitadas.	■ ECB1.1.1. Reconoce a escaseza e a correspondente necesidade de elixir entre decisións alternativas, como problema más determinante para afrontar en todo sistema económico.	■ CAA ■ CMCT
■ a ■ h ■ i ■ l	■ B1.2. Mecanismos de asignación de recursos. ■ B1.3. Análise e comparación dos sistemas económicos.	■ B1.2. Observar os problemas económicos dunha sociedade, así como analizar e expresar unha valoración crítica das formas de resolución desde o punto de vista dos sistemas económicos.	■ ECB1.2.1. Analiza as respostas ás preguntas clave sobre a organización dos principais sistemas económicos. ■ ECB1.2.2. Relaciona, para a súa interpretación, os cambios más recentes no escenario económico mundial coas circunstancias técnicas, económicas, sociais e políticas que os explican, a partir de casos concretos de análise. ■ ECB1.2.3. Compara sistemas económicos, utilizando exemplos actuais do ámbito internacional.	■ CSC ■ CMCT ■ CD ■ CSC ■ CD ■ CAA ■ CAA ■ CD ■ CSC
■ i ■ l	■ B1.4. Economía como ciencia: actividade económica e sociedad. ■ B1.5. Principios na toma de decisións económicas. ■ B1.6. Modelos económicos. Economía positiva e normativa. ■ B1.7. Información económica: interpretación de datos e gráficos.	■ B1.3. Comprender o método científico que se utiliza na área da economía, así como identificar as fases da investigación científica en economía e os modelos económicos.	■ ECB1.3.1. Distingue as proposicións económicas positivas das proposicións económicas normativas. ■ ECB1.3.2. Interpreta os modelos de representación da realidade económica, e emprega os termos e a metodoloxía apropiados para analizar problemas económicos concretos.	■ CAA ■ CMCT ■ CCL ■ CMCT ■ CD
	Bloque 2. A actividade produtiva			
■ i ■ l ■ m ■ p	■ B2.1. Proceso produtivo e factores de producción.	■ B2.1. Analizar as características principais do proceso produtivo.	■ ECB2.1.1. Expressa unha visión integral do funcionamento do sistema produtivo partindo do estudo da empresa e a súa participación en sectores económicos, así como a súa conexión e interdependencia.	■ CAA ■ CCL ■ CSC
■ i ■ l	■ B2.2. División técnica do traballo, produtividade e interdependencia.	■ B2.2. Explicar as razóns do proceso de división técnica do traballo.	■ ECB2.2.1. Relaciona o proceso de división técnica do traballo coa interdependencia económica nun contexto global. ■ ECB2.2.2. Clasifica e define os factores produtivos, e describe as relacións entre produtividade, eficiencia e tecnoloxía.	■ CSC ■ CMCT ■ CMCT ■ CCL
■ a ■ h ■ i ■ l ■ m	■ B2.3. Globalización: cambios no sistema produtivo ou na organización da producción.	■ B2.3. Identificar os efectos da actividade empresarial para a sociedad e a vida das persoas.	■ ECB2.3.1. Analiza para explicar as repercuśóns da actividade das empresas, tanto nun ámbito próximo coma nun ámbito internacional.	■ CSIEE ■ CCL
■ a ■ h ■ i ■ m	■ B2.4. Empresa: obxectivos e funcións.	■ B2.4. Expressar os obxectivos e as funcións principais das empresas, utilizando referencias reais do ámbito próximo e transmitindo a utilidade que se xera coa súa actividade.	■ ECB2.4.1. Distingue e interpreta os obxectivos e as funcións das empresas. ■ ECB2.4.2. Explica a función creadora de utilidade dos bens das empresas.	■ CSIEE ■ CAA ■ CD ■ CCL
■ i ■ l ■ m	■ B2.5. Eficacia, eficiencia e efectividade. ■ B2.6. Eficiencia na producción: eficiencia técnica e económica.	■ B2.5. Relacionar e distinguir a eficiencia técnica e a eficiencia económica.	■ ECB2.5.1. Determina e interpreta a eficiencia técnica e económica a partir dos casos formulados.	■ CD ■ CMCT
■ i ■ l ■ m	■ B2.7. Custos de producción. Cálculo e análise dos custos de producción e dos beneficios.	■ B2.6. Calcular e controlar os custos e os beneficios das empresas, e representar e interpretar gráficos relativos a eses	■ ECB2.6.1. Calcula, clasifica e utiliza diversos tipos de custos, fixos e variables, totais, medios e marxinais, e representa e interpreta gráficos de	■ CMCT ■ CD

Economía. 1º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
		conceptos.	<p>custos.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ECB2.6.2. Calcula, analiza e interpreta os beneficios dunha empresa a partir de supostos de ingresos e custos dun período. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CM CCT ▪ CD
■ i ■ l ■ m	■ B2.8. Función de producción.	■ B2.7. Analizar, representar e interpretar a función de producción dunha empresa a partir dun caso dado.	■ ECB2.7.1. Representa e interpreta gráficos de producción total, media e marginal, a partir de supostos dados.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CM CCT ▪ CD
Bloque 3. O mercado e o sistema de prezos				
■ i ■ l ■ m	<ul style="list-style-type: none"> ■ B3.1. Curva de demanda. Movimentos ao longo da curva de demanda e desprazamentos na curva de demanda. Elasticidade da demanda. ■ B3.2. Curva de oferta. Movimentos ao longo da curva de oferta e desprazamentos na curva da oferta. Elasticidade da oferta. ■ B3.3. Equilibrio do mercado. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B3.1. Interpretar, a partir do funcionamento do mercado, as variacións en cantidades demandadas e ofertadas de bens e servizos en función de distintas variables. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB3.1.1. Representa graficamente os efectos das variacións das variables no funcionamento dos mercados. ■ ECB3.1.2. Define e expresa matematicamente as variables que determinan a oferta e a demanda. ■ ECB3.1.3. Analiza as elasticidades de demanda e de oferta, interpretando os cambios en prezos e cantidades, así como os seus efectos sobre os ingresos totais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CM CCT ▪ CD
■ a ■ h ■ i ■ l ■ m	<ul style="list-style-type: none"> ■ B3.4. Estructuras de mercado e modelos de competencia. ■ B3.5. Competencia perfecta. Competencia imperfecta. Monopolio. Oligopolio. Competencia monopolística. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B3.2. Analizar o funcionamiento de mercados reais e observar as súas diferencias cos modelos, así como as súas consecuencias para os/as consumidores/as, as empresas ou os estados. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB3.2.1. Analiza e compara o funcionamiento dos tipos de mercados, e explica as súas diferencias. ■ ECB3.2.2. Aplica a análise dos tipos de mercados a casos reais identificados a partir da observación do ámbito más inmediato. ■ ECB3.2.3. Valora de forma crítica os efectos que se derivan sobre os axentes intervenientes nos diversos mercados. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CM CCT ▪ CCL
Bloque 4. A macroeconomía				
■ g ■ h ■ i ■ l	<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.1. Macromagnitudes: producción. Renda. Gasto. ■ B4.2. Equilibrio macroeconómico: demanda e oferta agregadas. ■ B4.3. Inflación e tipos de xuro. ■ B4.4. Os vínculos dos problemas macroeconómicos e a súa interrelación. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.1. Distinguir as principais magnitudes macroeconómicas, operar con elas e analizar as súas interrelacións, valorando os inconvenientes e as limitacións que presentan como indicadores da calidade de vida. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB4.1.1. Mide, interpreta e expresa as principais magnitudes macroeconómicas como indicadores da situación económica dun país. ■ ECB4.1.2. Relaciona as principais macromagnitudes e utilízaas para establecer comparacións con carácter global. ■ ECB4.1.3. Analiza de forma crítica os indicadores estudiados e valora o seu impacto, os seus efectos e as súas limitacións para medir a calidade de vida. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CM CCT ▪ CD ▪ CSC ▪ CCL
■ g ■ i ■ l	■ B4.5. Indicadores do desenvolvemento da sociedade: as macromagnitudes e as súas limitacións.	■ B4.2. Interpretar datos e indicadores económicos básicos e a súa evolución.	<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB4.2.1. Utiliza e interpreta a información contida en táboas e gráficos de variables macroeconómicas e a súa evolución no tempo. ■ ECB4.2.2. Considera investigacións e publicacións económicas de referencia como fonte de datos específicos, e reconoce os métodos de estudio utilizados por economistas. ■ ECB4.2.3. Opera con variables económicas mediante aplicacións informáticas, analízaas e interprétaas, e presenta as súas valoracións de carácter persoal. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CM CCT ▪ CD
■ a ■ h	■ B4.6. Mercado de traballo. Desemprego: tipos e causas.	■ B4.3. Valorar a estrutura do mercado de traballo e a súa relación coa educación e a formación, analizando de xeito especial	■ ECB4.3.1. Examina e interpreta datos e gráficos de contido económico relacionados co mercado de traballo.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CM CCT ▪ CD

	Economía. 1º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
■ i ■ l ■ m		o desemprego.	<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB4.3.2. Valora a relación da educación e a formación coas probabilidade de obter un emprego e mellores salarios. ■ ECB4.3.3. Investiga e recoñece vieiros de ocupación e tendencias de emprego. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CSC ■ CAA <ul style="list-style-type: none"> ■ CAA ■ CD
■ a ■ g ■ h ■ i ■ l ■ p	<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.7. Políticas contra o desemprego. O desemprego en Galicia. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.4. Estudar as opcións de políticas macroeconómicas para fazer fronte á inflación e ao desemprego. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB4.4.1. Analiza os datos de inflación e desemprego en España e as alternativas para loitar contra o desemprego e a inflación. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CSIEE
	Bloque 5. Aspectos financeiros da Economía			
■ i ■ l	<ul style="list-style-type: none"> ■ B5.1. O diñeiro na economía: tipoloxía e funcionamento. ■ B5.2. Proceso de creación do diñeiro. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B5.1. Recoñecer o proceso de creación do diñeiro, os cambios no seu valor e a forma en que estes se miden. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB5.1.1. Analiza e explica o funcionamento do diñeiro e do sistema financeiro nunha economía. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CSC ■ CMCT ■ CD ■ CCL
■ a ■ d ■ h ■ i ■ l	<ul style="list-style-type: none"> ■ B5.3. Teorías explicativas da inflación. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B5.2. Describir as teorías explicativas sobre as causas da inflación e os seus efectos sobre os/as consumidores/as, as empresas e o conxunto da economía. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB5.2.1. Recoñece as causas da inflación e valora as súas repercusións económicas e sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CSC ■ CD
■ i ■ l	<ul style="list-style-type: none"> ■ B5.4. Sistema financeiro. Novas formas de financiamento. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B5.3. Explicar o funcionamento do sistema financeiro e coñecer as características dos seus principais produtos e mercados. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB5.3.1. Valora o papel do sistema financeiro como elemento canalizador do aforro ao investimento, e identifica os produtos e os mercados que o compoñen. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CAA ■ CSC ■ CD
■ a ■ d ■ h ■ i ■ l	<ul style="list-style-type: none"> ■ B5.5. Política monetaria: instrumentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B5.4. Analizar os tipos de política monetaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB5.4.1. Razoa de forma crítica, en contextos reais, sobre as accións de política monetaria e o seu impacto económico e social. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CAA ■ CMCT ■ CSC
■ i ■ l ■ a ■ h ■ i ■ l	<ul style="list-style-type: none"> ■ B5.6. Banco Central Europeo. ■ B5.7. Mecanismos da oferta e demanda monetaria: efectos sobre os tipos de xuro. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B5.5. Identificar o papel do Banco Central Europeo e a estrutura da súa política monetaria. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB5.5.1. Identifica os obxectivos e a finalidade do Banco Central Europeo, e razoa sobre o seu papel e o seu funcionamento. ■ ECB5.5.2. Describe os efectos das variacións dos tipos de xuro na economía. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CSC ■ CMCT ■ CD <ul style="list-style-type: none"> ■ CMCT ■ CCL
	Bloque 6. O contexto internacional da economía			
■ g ■ i ■ l	<ul style="list-style-type: none"> ■ B6.1. Comercio internacional: causas e teorías. ■ B6.2. Balanza de pagamentos, con especial referencia á española. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B6.1. Analizar os fluxos comerciais entre dúas economías. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB6.1.1. Identifica e describe os fluxos comerciais internacionais. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CSC ■ CCL ■ CMCT
■ a ■ i ■ l	<ul style="list-style-type: none"> ■ B6.3. Cooperación e integración económica. ■ B6.4. Unión Europea (UE). 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B6.2. Examinar os procesos de integración económica e describir os pasos que se produciron no caso da Unión Europea. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB6.2.1. Explica o proceso de cooperación e integración económica producido na Unión Europea, e reflexiona para valorar as repercusións e as implicacións para España nun contexto global. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CSC ■ CCL
■ a ■ b ■ h ■ i ■ l ■ p	<ul style="list-style-type: none"> ■ B6.5. Globalización económica e financeira: causas e consecuencias. ■ B6.6. Organismos económicos internacionais: mecanismos de regulación. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B6.3. Analizar e valorar as causas e as consecuencias da globalización económica, así como o papel dos organismos económicos internacionais na súa regulación. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB6.3.1. Expressa as razóns que xustifican o intercambio económico entre países. ■ ECB6.3.2. Describe as implicacións e os efectos da globalización económica nos países e reflexiona sobre a necesidade da súa regulación e da súa coordinación. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CSC ■ CCL <ul style="list-style-type: none"> ■ CAA ■ CD ■ CMCT ■ CSC
	Bloque 7. Desequilibrios económicos e o papel do Estado na economía			
■ a ■ b ■ c	<ul style="list-style-type: none"> ■ B7.1. Ciclos económicos: crises na economía. ■ B7.2. Políticas macroeconómicas 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B7.1. Reflexionar sobre o impacto do crecemento e as crises cíclicas na economía e os seus efectos na calidade de vida das persoas, o ambiente e a 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ECB7.1.1. Identifica e analiza os factores e as variables que influen no crecemento económico, no desenvolvemento e na redistribución 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CSC ■ CMCT ■ CD

Economía. 1º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
■ i ■ l	de crecemento, estabilidade e desenvolvemento. ■ B7.3. Ambiente: recurso sensible e escaso. ■ B7.4. Pobreza e subdesenvolvemento: causas e posibles vías de solución.	distribución da riqueza a nivel local e mundial.	<p>da renda.</p> <p>■ ECB7.1.2. Diferencia os conceptos de crecemento e de desenvolvemento.</p> <p>■ ECB7.1.3. Recoñece e explica as consecuencias do crecemento sobre a repartición da riqueza, sobre o ambiente e sobre a calidade de vida.</p> <p>■ ECB7.1.4. Analiza de forma práctica os modelos de desenvolvemento dos países emergentes e as oportunidades que teñen os países en vías de desenvolvemento para crecer e progresar.</p> <p>■ ECB7.1.5. Reflexiona sobre os problemas ambientais e a súa relación co impacto económico internacional analizando as posibilidades dun desenvolvemento sustentable.</p> <p>■ ECB7.1.6. Desenvolve actitudes positivas en relación co ambiente e valora a consideración da protección do ambiente na toma de decisións económicas.</p> <p>■ ECB7.1.7. Identifica os bens ambientais como factor de producción escaso, que proporciona inputs e recolle refugais e residuos, o que supón valorar os custos asociados.</p> <p>■ ECB7.1.8. Recoñece a evolución cíclica da actividade económica, describe as fases, as representa graficamente e considera as súas consecuencias sociais.</p>	<p>■ CCL ■ CMCT</p> <p>■ CSC ■ CCL</p> <p>■ CAA ■ CSC ■ CD</p> <p>■ CSC ■ CMCT</p> <p>■ CSC ■ CAA</p> <p>■ CSC ■ CMCT</p> <p>■ CMCT ■ CSC</p>
■ a ■ c ■ i ■ l	■ B7.5. Política fiscal e orzamentos públicos. ■ B7.6. O Estado na economía: funcións. ■ B7.7. Os fallos do mercado e a intervención do sector público. ■ B7.8. Redistribución de renda e riqueza: igualdade de oportunidades.	■ B7.2. Explicar e ilustrar con exemplos significativos as finalidades e as funcións do Estado nos sistemas de economía de mercado, e identificar os principais instrumentos que utiliza, valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu papel na actividade económica.	<p>■ ECB7.2.1. Distingue e explica as funcións do Estado: fiscais, estabilizadoras, redistributivas, reguladoras e provedoras de bens e servizos públicos.</p> <p>■ ECB7.2.2. Identifica os principais fallos do mercado, as súas causas e os seus efectos para os axentes que interveñen na economía, e as opcións de actuación por parte do Estado.</p> <p>■ ECB7.2.3. Clasifica e describe os elementos integrantes dos orzamentos públicos e argumenta a necesidade de prever os ingresos e os gastos, e controlar a súa execución.</p>	<p>■ CCL ■ CMCT</p> <p>■ CSC ■ CMCT ■ CD</p> <p>■ CAA ■ CMCT ■ CD</p>

4.2.4. Economía da empresa (2º Bach)

	Economía da Empresa. 2º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Bloque 1. A empresa			
■ a ■ d ■ i ■ l ■ m	<ul style="list-style-type: none"> ■ B1.1. A empresa e o/a empresario/a. ■ B1.2. Elementos, funcións e obxectivos da empresa. ■ B1.3. Clases de empresas. ■ B1.4. Marco xurídico da actividade empresarial. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B1.1. Describir e interpretar os elementos da empresa, as clases de empresas e as súas funcións na economía, así como as formas xurídicas que adoptan, e relacionar con cada unha as responsabilidades legais dos/das propietarios/as e xestores/as, e as esixencias de capital. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB1.1.1. Distingue as formas xurídicas das empresas e relaciónas coas esixencias de capital e coas responsabilidades para cada tipo. ■ EEB1.1.2. Identifica e valora as formas xurídicas de empresa más apropiadas en cada caso en función das características concretas, aplicando o razonamento sobre clasificación das empresas. ■ EEB1.1.3. Analiza, para un determinado caso práctico, os criterios de clasificación de empresas: segundo a natureza da actividade que desenvolven, a súa dimensión, o nivel tecnolóxico que alcanzan, o tipo de mercado en que operan, a fórmula xurídica que adoptan, e o seu carácter público ou privado. ■ EEB1.1.4. Describe os elementos da empresa en relación coas funcións que desenvolven e os obxectivos que procuran dentro do sistema. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CMCCT ■ CSIE ■ CD ■ CMCCT ■ CAA ■ CD ■ CMCCT ■ CCL ■ CSIEE
■ a ■ d ■ h ■ i ■ l ■ m ■ p	<ul style="list-style-type: none"> ■ B1.5. Contorno da empresa. ■ B1.6. Responsabilidade social e ambiental da empresa. ■ B1.7. Funcionamento e creación de valor. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B1.2. Identificar e analizar os trazos principais do contorno en que a empresa desenvolve a súa actividade e explicar, a partir deles, as estratexias e as decisións adoptadas, e as posibles implicacións sociais e ambientais da súa actividade. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB1.2.1. Identifica os tipos de empresas e de empresarios/as que actúan no seu contorno, así como a forma de relacionar co seu contorno máis próximo. ■ EEB1.2.2. Analiza a relación entre empresa, sociedade e ambiente, e valora os efectos positivos e negativos das actuacións das empresas nas esferas social e ambiental. ■ EEB1.2.3. Analiza a actividade das empresas como elemento dinamizador de progreso, estimando a súa creación de valor para a sociedade e para a cidadanía. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CMCCT ■ CSC ■ CSIEE ■ CD ■ CSC ■ CSIEE ■ CSC ■ CSIEE
	Bloque 2. Desenvolvemento da empresa			
■ d ■ i	<ul style="list-style-type: none"> ■ B2.1. Localización e dimensión empresarial. ■ B2.2. Estratexias de crecemento interno e 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B2.1. Identificar e analizar as estratexias de crecemento e as decisións tomadas polas 	<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB2.1.1. Describe e analiza os factores que 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCL ■ CMCCT

Economía da Empresa. 2º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
■ I ■ m	<p>externo.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ B2.3. Pequenas e medianas empresas: estratexias de mercado. ■ B2.4. Importancia das pequenas e medianas empresas (PME) na economía. ■ B2.5. Internacionalización, competencia global e tecnoloxía. ■ B2.6. Empresa multinacional: aspectos positivos e negativos do seu funcionamento. 	<p>empresas, tendo en consideración as características do marco global en que actúan.</p>	<p>determinan a localización e a dimensión dunha empresa, e valora a transcendencia futura para a empresa desas decisións.</p>	
			<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB2.1.2. Valora o crecemento da empresa como estratexia competitiva e relaciona as economías de escala coa dimensión óptima da empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CMCCT ■ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB2.1.3. Identifica e explica as estratexias de especialización e diversificación. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCL ■ CMCCT ■ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB2.1.4. Analiza as estratexias de crecemento interno e externo a partir de supostos concretos. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CAA ■ CD ■ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB2.1.5. Examina o papel das pequenas e das medianas empresas no noso país, e valora as súas estratexias e as súas formas de actuar, así como as súas vantaxes e os seus inconvenientes. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CSC ■ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB2.1.6. Describe as características e as estratexias de desenvolvemento da empresa multinacional, e valora a importancia da responsabilidade social e ambiental. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCL ■ CSC ■ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB2.1.7. Estuda o impacto da incorporación da innovación e das novas tecnoloxías na estratexia da empresa, e relaciónao coa capacidade para competir de xeito global. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CMCCT ■ CSC
Bloque 3. Organización e dirección da empresa				
■ d ■ i ■ l ■ m ■ p	<ul style="list-style-type: none"> ■ B3.1. División técnica do traballo e necesidade de organización no mercado actual. ■ B3.2. Funcións básicas da dirección. ■ B3.3. Planificación e toma de decisións estratéxicas. ■ B3.4. Organización formal e informal da empresa: deseño e análise da súa estrutura. ■ B3.5. A xestión dos recursos humanos e a súa incidencia na motivación. ■ B3.6. Os conflitos de intereses e as súas vías de negociación. 	<p>B3.1. Explicar a planificación, a organización e a xestión dos recursos dunha empresa, valorando as posibles modificacións para realizar en función do ámbito en que desenvolve a súa actividade e dos obxectivos formulados.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB3.1.1. Reflexiona sobre a división técnica do traballo nun contexto global de interdependencia económica para valorar as súas consecuencias sociais. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCCT ■ CSC
			<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB3.1.2. Describe a estrutura organizativa, o estilo de dirección, as canles de información e de comunicación, o grao de participación na toma de decisións e a organización informal da empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCL ■ CMCCT ■ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB3.1.3. Identifica a función de cada área de actividade da empresa 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CMCCT ■ CSIEE

Economía da Empresa. 2º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			(aprovisionamento, producción e comercialización, investimento e financiamento, recursos humanos e administrativa), así como as súas interrelacións.	
Bloque 4. A función produtiva				
■ a ■ i ■ l ■ m	<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.1. Producción e proceso produtivo. ■ B4.2. Función de producción. Produtividade e eficiencia ■ B4.3. Investigación, desenvolvemento e innovación (I+D+i) como elementos clave para o cambio tecnolóxico e a mellora da competitividade empresarial. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.1. Analizar procesos produtivos desde a perspectiva da eficiencia e a produtividade, e recoñecer a importancia da I+D+i. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB4.1.1. Realiza cálculos da produtividade de distintos factores e interpreta os resultados obtidos, conecendo medios e alternativas de mellora da produtividade nunha empresa. ■ EEB4.1.2. Analiza e valora a relación entre a produtividade e os salarios dos/das traballadores/as. ■ EEB4.1.3. Reflexiona sobre a importancia para a sociedade e para a empresa da investigación e da innovación tecnolóxica en relación coa competitividade e o crecemento. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CMCCT <ul style="list-style-type: none"> ■ CAA ■ CSC <ul style="list-style-type: none"> ■ CSIEE
■ i ■ l ■ m	<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.4. Custos: clasificación e cálculo dos custos na empresa. ■ B4.5. Cálculo e interpretación do límite de rendibilidade da empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.2. Determinar a estrutura de ingresos e custos dunha empresa, calculando o seu beneficio e o seu límite de rendibilidade, a partir dun suposto formulado. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB4.2.1. Distingue os ingresos e os custos dunha empresa, calcula o seu beneficio ou a súa perda xerados ao longo do exercicio económico, aplicando razonamentos matemáticos, e interpreta os resultados. ■ EEB4.2.2. Identifica e calcula os tipos de custos, ingresos e beneficios dunha empresa, e represéntaos 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CMCCT <ul style="list-style-type: none"> ■ CAA ■ CMCCT <ul style="list-style-type: none"> ■ CSC

Economía da Empresa. 2º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<p>graficamente.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ EEB4.2.3. Calcula o límitar de vendas (de rendibilidade) necesario para a supervivencia da empresa. ■ EEB4.2.4. Analiza os métodos custo beneficio e custo eficacia como instrumentos de medida e avaliación que axudan á toma de decisións. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CMCCT ■ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ■ i ■ l ■ m 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.6. Os inventarios da empresa e os seus custos. Modelos de xestión de inventarios. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B4.3. Describir os conceptos fundamentais do ciclo de inventario e manexar os modelos de xestión. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB4.3.1. Identifica os custos que xera o almacén e resolve casos prácticos sobre o ciclo de inventario. ■ EEB4.3.2. Valora as existencias en almacén mediante diferentes métodos. ■ EEB4.3.3. Valora a relación entre o control de inventarios e a produtividade e a eficiencia nunha empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CMCCT ■ CSIEE
	Bloque 5. A función comercial da empresa			
<ul style="list-style-type: none"> ■ d ■ h ■ i ■ l ■ m 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B5.1. Departamento comercial da empresa ■ B5.2. Concepto e clases de mercado. ■ B5.3. Técnicas de investigación de mercados. ■ B5.4. Comportamento do/da consumidor/a e segmentación de mercados. ■ B5.5. Variables do márketing-mix e elaboración de estratexias. ■ B5.6. Estratexias de márketing e ética empresarial. ■ B5.7. Tecnoloxías da información e das comunicacóns e márketing. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B5.1. Analizar as características do mercado e explicar, de acordo con elas, as políticas de márketing aplicadas por unha empresa ante diferentes situacións e obxectivos. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB5.1.1. Caracteriza un mercado en función de diferentes variables como, por exemplo, o número de competidores e o produto vendido. ■ EEB5.1.2. Identifica e adapta a cada caso concreto as estratexias e os enfoques de márketing. ■ EEB5.1.3. Interpreta e valora estratexias de márketing, incorporando nesa valoración consideracións de carácter ético, social e ambiental. ■ EEB5.1.4. Comprende e explica as fases e as etapas da investigación de mercados. ■ EEB5.1.5. Aplica criterios e estratexias de segmentación de mercados en casos prácticos. ■ EEB5.1.6. Analiza e valora as oportunidades de innovación e transformación do márketing que xorden co desenvolvemento das tecnoloxías da información e da comunicación. ■ EEB5.1.7. Describe a 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CSIEE ■ CAA ■ CD ■ CMCCT ■ CSC ■ CSIEE ■ CD ■ CMCCT ■ CSC ■ CSIEE ■ CCL ■ CMCCT ■ CD ■ CMCCT ■ CSC ■ CD ■ CMCCT ■ CSC ■ CCL

Economía da Empresa. 2º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<p>organización e o funcionamento do departamento comercial da empresa.</p> <p>■ EEB5.1.8. Determina as necesidades da clientela en relación coas características dos produtos ou dos servizos ofrecidos pola empresa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCCT ■ CD ■ CMCCT ■ CSC
Bloque 6. A información na empresa				
<ul style="list-style-type: none"> ■ d ■ g ■ h ■ i ■ l ■ m 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B6.1. Obrigas contables da empresa. ■ B6.2. A composición do patrimonio e a súa valoración. ■ B6.3. Resultados da empresa. ■ B6.4. As contas anuais e a imaxe fiel. ■ B6.5. Elaboración do balance e da conta de perdas e ganancias. ■ B6.6. Análise e interpretación da información contable. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B6.1. Identificar os datos más salientables do balance e da conta de perdas e ganancias, explicar o seu significado, diagnosticar a situación a partir da información obtida e propor medidas para a súa mellora. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB6.1.1. Recoñece os elementos patrimoniais e a función que teñen asignada. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCCT ■ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB6.1.2. Identifica, valora e clasifica os bens, os dereitos e as obrigas da empresa en masas patrimoniais. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB6.1.3. Interpreta a correspondencia entre os investimentos e o seu financiamento. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CAA
			<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB6.1.4. Detecta posibles desaxustes no equilibrio patrimonial, na solvencia e no aparcamento da empresa, mediante a utilización de rateos. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB6.1.5. Propón medidas correctoras axeitadas en caso de se detectar desaxustes patrimoniais ou financeiros. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CAA ■ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB6.1.6. Recoñece a importancia do dominio das operacións matemáticas e dos procedementos propios das ciencias sociais como ferramentas que facilitan a solución de problemas empresariais. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCCT ■ CD
			<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB6.1.7. Recoñece a conveniencia do equilibrio económico, patrimonial e financeiro da empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCCT ■ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB6.1.8. Valora a importancia da información na toma de decisións. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CAA ■ CSIEE
			<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB6.1.9. Calcula o resultado do exercicio económico da empresa, empregando os criterios de imputación aplicables. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CMCCT
			<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB6.1.10. Identifica, interpreta e clasifica os elementos do resultado da empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CMCCT ■ CSIEE
<ul style="list-style-type: none"> ■ a ■ c ■ d 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B6.7. Fiscalidade empresarial: principais figuras impositivas e elementos clave do súa estrutura e do seu funcionamento. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B6.2. Recoñecer a importancia do cumprimento das obrigas fiscais e explicar os impostos que afectan as empresas. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB6.2.1. Identifica as obrigas fiscais das empresas segundo a súa organización e a 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CMCCT ■ CSIEE

Economía da Empresa. 2º de bacharelato				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
■ h ■ i ■ l ■ m			<p>actividade que desenvolvan.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ EEB6.2.2. Describe o funcionamento básico dos impostos que recaen sobre as empresas e destaca as principais diferenzas entre eles. ■ EEB6.2.3. Valora a achega que supón para a riqueza nacional a carga impositiva que soportan as empresas. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CCL ■ CMCCCT <ul style="list-style-type: none"> ■ CSC
Bloque 7. A función financeira				
■ d ■ g ■ i ■ l ■ m	<ul style="list-style-type: none"> ■ B7.1. Estrutura económica e financeira da empresa. ■ B7.2. Concepto e clases de investimento. ■ B7.3. Valoración e selección de proxectos de investimento. ■ B7.4. Fontes de financiamento interno e externo da empresa. Novas formas de financiamento. ■ B7.5. Ciclos da empresa. ■ B7.6. Período medio de maduración. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ B7.1. Valorar proxectos de investimento, xustificar razoadamente a selección da alternativa máis vantaxosa, diferenciar as posibles fontes de financiamento nun determinado suposto e razonar a elección máis axeitada. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ EEB7.1.1. Coñece e enumera os métodos estáticos (prazo de recuperación) e dinámicos (criterio do valor actual neto) para seleccionar e valorar investimentos. ■ EEB7.1.2. Aplica métodos estáticos (prazo de recuperación) e dinámicos (valor actual neto), nun suposto concreto de selección de alternativas de investimento para unha empresa. ■ EEB7.1.3. Explica as posibilidades de financiamento das empresas diferenciando o externo e o interno, a curto e a longo prazo, así como o custo de cada un e as implicacións na marcha da empresa. ■ EEB7.1.4. Analiza, nun suposto concreto de financiamento externo, as opcións posibles, os seus custos e as variantes de amortización. ■ EEB7.1.5. Analiza e avalia, a partir dunha necesidade concreta, as posibilidades que teñen as empresas de recorrer ao mercado financeiro. ■ EEB7.1.6. Valora as fontes externas e internas de financiamento da empresa. ■ EEB7.1.7. Analiza e expresa as opcións financeiras que mellor se adaptan a un caso concreto de necesidade financeira. ■ EEB7.1.8. Aplica os coñecementos tecnolóxicos á análise e á resolución de supostos. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CSIEE ■ CMCCCT <ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CMCCCT <ul style="list-style-type: none"> ■ CCL ■ CMCCCT <ul style="list-style-type: none"> ■ CAA ■ CD ■ CMCCCT <ul style="list-style-type: none"> ■ CAA ■ CMCCCT ■ CSIEE <ul style="list-style-type: none"> ■ CMCCCT ■ CSIEE <ul style="list-style-type: none"> ■ CAA ■ CMCCCT <ul style="list-style-type: none"> ■ CD ■ CMCCCT

	Economía da Empresa. 2º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			<ul style="list-style-type: none"> ▪ EEB7.1.9. Identifica e describe os ciclos da actividad da empresa e as súas fases. ▪ EEB7.1.10. Calcula, para un determinado suposto práctico, os períodos de maduración da empresa, e distingue as súas fases. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCL ▪ CMCCCT ▪ CSIEE ▪ CMCCCT ▪ CAA ▪ CD

5.- Metodoloxía

5.1.- Aspectos xerais.

Posibles aspectos:

- Partir da competencia inicial do alumnado.
- Ter en conta a diversidade: respectar os ritmos e estilos de aprendizaxe.
- Potenciar as metodoloxía activas.
- Combinar traballo individual e cooperativo.
- Aprendizaxe por proxectos.
- Enfoque orientado á realización de tarefas e resolución de problemas.
- Uso habitual das TIC.
- Papel facilitador do profesor/a.

5.2.- Estratexias metodolóxicas.

- Explicación do profesor
- Realización de mapas conceptuais
- Acceso a textos xornalísticos da prensa diaria ou especializada e uso da prensa dixital, así como material ou gravacións videográficas onde se traten temas relacionados coa materia que sirvan para vincular os contidos desenvolvidos na aula cos acontecementos económicos cotiáns
- Consulta de páxinas web de determinados organismos públicos, institucións ou empresas que poden proporcionar información interesante para a materia coa finalidade da realización de traballos individuais ou en grupo, con exposición oral ou escrita posterior das ideas propias ou dos resultados dos traballos realizados. Esta actividade pode ser adecuada para realizar análises comparativas a nivel temporal ou espacial de aqueles indicadores socioeconómicos que se consideren máis relevantes: inflación, tipos de xuro, PIB, renda, etc
- Análise de situacíons e/ou resolución de problemas. Tratase de presentar ó alumno situacíons-problema e para solucionalos será necesario utilizar un concepto antes aprendido.
- Análise de documentos, gráficos e táboas de datos económicos.

5.3.- Secuenciación habitual do traballo na aula.

Possible secuencia:

Motivación:

- Presentación actividade con mapas, gráficos, textos, fotos,etc.

Información do profesor/a:

- Información básica para todo o alumnado.
- Información complementaria para reforzo e apoio.
- Información complementaria para afondamento e ampliación.

Traballo persoal

- Lectura e comprensión de textos.
- Análise de documentos, pequenas investigación, etc.

- Resposta a preguntas.
- Resolución de problemas.
- Comentario de documentos, mapas, imaxes, etc.
- Elaboración de mapas, gráficas, sínteses, mapas conceptuais.
- Memorización comprensiva.

Avaliación:

- Análise de producións: caderno, mapas, comentarios, (Rúbricas).
- Exposicións orais.
- Probas escritas.
- Observación do traballo na aula.
- Actividades propostas.
- Traballo individuais e en grupo.

5.4.- Outras decisións metodolóxicas.

- **Organización espacial** da aula e constitución de **grupos**. Haberá determinadas actividades que esixen un traballo individual e outras nas que será conveniente organizar ós alumnos en grupos que permitan o intercambio de puntos de vista e opinións.
- A organización do **tempo** tamén é un factor a ter en conta á hora de marcar os prazos ou duración das actividades, tendo sempre en conta os diferentes ritmos de aprendizaxe dos alumnos para evitar situacions de ansiedade na realización das tarefas que obstaculicen o proceso de aprendizaxe e deteriore o clima na aula.

Recursos didácticos.

Para levar adiante o proceso de ensinanza e aprendizaxe precisaremos apoiarnos nuns recursos que, na maioría das veces, se basean en soportes escritos ou visuais. Así salientaremos a utilización de libros ou material de actividades propostas por o profesor, o video fundamentalmente e por suposto, internet, que é hoxe a principal fonte de contidos que podemos ter a man.

Texto recomendado para uso na aula.

Iniciación a la Actividad Emprendedora y Empresarial.4º ESO. www.librosdetextogratis.com. José Sande.

Economía. 4º ESO. Serie Analiza. Editorial Santillana.

Economía. 1º Bachillerato.CIDEAD.Ministerio de educación

Economía de la empresa. 2º Bachillerato.CIDEAD. Ministerio de educación.

Outros textos

Iniciación a la Actividad Emprendedora y Empresarial.4º ESO .Santillana

Iniciativa emprendedora.4º ESO. Editex

Economía. 4º ESO.www.librosdetextogratis.com.JoséSande.

Economía. 4º ESO.Editex

Economía. 1º Bachillerato. www.librosdetextogratis.com. José Sande.

Economía. 1º Bachillerato. Serie Analiza. Editorial Santillana.

Economía. 1º Bachillerato. McGraw-Hill

Economía.de la empresa. 2º Bachillerato.www.librosdetextogratis.com.José Sande

Economía de la empresa. 2º Bachillerato. Serie Analiza. Editorial Santillana.

Economía de la empresa. 2º Bachillerato. McGraw-Hil.

6.- **Avaliación**

6.1.- Procedemento de avaliación inicial.

Realizarase Dentro das datas contempladas.

Toma en consideración a situación de partida do alumnado, sendo o obxectivo fundamental indagar sobre o nivel de desenrrollo do alumnado en relación coas capacidades e os contidos do currículo. Realizaranse preguntas e lecturas na aula.

Mediante os procedementos que se establezan para o conxunto do curso informarase as familias

6.2.- Acreditación de coñecemento previos (2º de Bacharelato)(Se procede).

Que procedemento se seguirá? (Marcar cunha cruz)

- Matrícula como pendente
- Proba

De optar pola proba, de que tipo?

Como se avaliará?

6.3.- Procedemento de avaliación continua.

Con que temporalización se farán probas escritas (cada tema, dous, tres, cántas por trimestre ou avaliación,...)?

Curso	Materia	Temporalización
4º ESO	IAEE	Polo menos unha por trimestre
4º ESO	Economía	Polo menos unha por trimestre
1º BACH	Economía	Polo menos unha por trimestre
2º BACH	Economía da empresa	Polo menos unha por trimestre

En todo caso poderanse realizar controles periódicos nos que se poderan incluir cuestionarios tipo test, preguntas teóricas e de razonar e exercicios prácticos da materia impartida.

En todos estos casos ó lado de cada pregunta ou exercicio colocarase o seu valor.

Como se cualifican as probas, traballos individuais ou colectivos, actividades, observación. Ponderación, redondeo, ...

Curso	Materia	Contidos (peso na nota final)	
		Conceptuais e procedimentais	Actitudinais
4º ESO	IAEE	90%	10%
4º ESO	Economía	90%	10%
1º BACH	Economía	90%	10%
2º BACH	Economía da empresa	90%	10%

- Os **contidos conceptuais e procedimentais** terá o peso indicado na nota final e valoraranse convuntamente a través da realización de probas escritas e actividades propostas.
- A **actitude** do alumno valorarase a través da observación directa na aula e na realización individual ou en grupo das actividades de ensinanza-aprendizaxe. Terase en conta:
  - Asistencia e puntualidade
  - Participación activa na aula, reflectida polo cumprimento dos contidos actitudinais
  - Orde e pulcritude nos traballos realizados
  - Boa predisposición para o traballo de grupo
  - Comportamento axeitado dentro da aula
  - Entrega en prazo e forma das actividades que se marquen para realizar fora da aula.

• Realizaranse probas escritas avaliando as unidades didácticas convuntamente con contido teórico, práctico ou teórico-práctico. Estas probas serán puntuadas entre 0 e 10 puntos debendo obterse unha nota mínima de 5 puntos para superar ditas probas en cada unha delas.

• Notas trimestrais de avaliación: A nota trimestral calcularase en base a tres conceptos:

Probas obxectivas (exames): a nota media das probas obxectivas realizadas no trimestre ponderará un 80% da nota trimestral da avaliación. A estes efectos a nota media obtida nos exames realizados no trimestre multiplicarase por 0,8.

Por participación, asistencia e puntualidade e comportamento: este apartado ponderará un 10% da nota trimestral. O alumno partirá da metade dos puntos por cada avaliación, e iráselle descontando 0,20/0,25 puntos por cada conduta non deseable e viceversa.

Por a realización de exercicios, actividades e traballos, propostos por o profesor, obtén un máximo de 1 punto (10% da nota).

Para aprobar a avaliación o alumno deberá acadar unha nota de 5 ou superior a 5, tendo en conta a media das ponderaciones anteriormente descritas.

Nota final:

Para superar a materia o alumno deberá ter unha nota de 5 ou superior .

As probas obxectivas non superadas poderán ser recuperadas na proba obxectiva final. Nesta proba só é necesario recuperar as partes non superadas durante o curso.

Para consideralas recuperadas debe acadar unha nota de 5 ou superior en cada parte non superada.

- Os alumnos realizarán actividades ou exercicios relacionados coas unidades didácticas.
- Terase en conta o traballo diario realizado polos alumnos na aula, a participación na clase e a asistencia á mesma.
- Poderanse realizar probas orais con carácter puntual e traballos de determinados temas propostos.
- A asistencia a clase é obligatoria, e a falta sen xustificar reiterada levaría consigo a perda do derecho dos exames das avaliacións, como está establecido pola lei, pero sí dará derecho o exame final da convocatoria de xuño.
- No caso de darse a situación dun alumno/a que fixera uso dalgúnha medio para copiar no exame (chuleta, ou achega doutros apuntes ao exame, falar co compañoiro, uso do móvil, etc) e de ser visto, recolleráselle o exame e suspenderá a avaliación correspondente, mantendo o derecho o alumno/a a presentarse ao exame final de xuño e mantendo a obriga de asistencia ao seu horario de clases normal.
- No caso de faltas de respecto reiteradas, o alumno será enviado a dirección e o profesor porá tal situación no coñecemento da dirección e fará un informe do ocorrido por escrito. Tamén e en primeira instancia falará co titor/a previa conversa profesor/a – alumno/a que tratarán por tódolos medios de solucionar as situacións incómodas dentro da aula.

Como se fai a media de cada unha das avaliacións? Ponderación, redondeo, ...

Cando en cada avaliación se realicen varias probas ou controis, a nota da avaliación en contidos conceptuais e procedimentais será a media aritmética de todas as realizadas, sempre que en cada unha delas o alumno obteña a lo menos un 4, tendo en conta a ponderación descrita. A esta media sumarase a nota dos exercicio e actividades e os contidos actitudinais. A nota final será redondeada por defecto ou por exceso ao número enteiro mais próximo.

Que aspectos se van a valorar dentro da observación do traballo na aula?

Principalmente respuestas a preguntas e resolución de problemas.

Como se recupera unha proba non superada?

As probas fan media entre elas de tal forma que unha proba non ten porqué supor o suspenso na avaliación, sempre e cando non sexa inferior a 4.

Como se recupera unha avaliación non superada?

Unha avaliación non superada recuperárase mediante un exame denominado de recuperación cuxos contidos serán os mesmos que os da avaliación non superada incluíndo os da aquelas probas que foran aprobadas pero que, en media con outras non aprobadas, non foran abondo para acadar o aprobado na avaliación.

A cualificación obtida terase en conta para o cálculo da nota, substituíndo á cualificación anterior, pero neste caso os contidos conceptuais valoraranse con tope dun 5. Polo tanto un alumno que faga unha recuperación como máximo, e nesa avaliación, só poderá ter un 5. As recuperaciones poderán facerse o longo do curso, e en todo caso antes da proba extraordinaria de xuño.. Duas avaliacións suspensas implican ter que presentarse o exame final de xuño.

Aos alumnos con algúna avaliación pendente poderáselles facilitar actividades de reforzo que serán corrixidas polo profesor.

6.4.- Procedemento de avaliación final.**Quen debe ir á avaliación final?**

Irá a avaliación final aqueles que non superen nin os exames ordinarios nin as recuperacións que sexan establecidas ao efecto. Se un alumno suspende unha das avaliacións, incluso despois da recuperación, terá que recuperar en xuño toda a avaliación. Se a calificación negativa afecta a dúas ou mais avaliacións, terá que facer un exame final en xuño de toda a materia. En calquera caso, deberá entregar obligatoriamente os traballos que se puideran ter esixido ó resto dos compañeiros.

En que consistirá a proba ?

Nunha proba escrita tipo exame na que se diferenciarán os contidos de cada avaliación non superada polo alumno/a.

Que estándares se van avaliar? Avaliación pendentes, todos, ...

Avaliaranse os estándares de aprendizaxe de cada avaliación, de tal modo que cada quien se examine exclusivamente dos que correspondan a/as avaliación/s non superadas.

Os alumnos que teñan a **materia pendente** de cursos anteriores ou por cambio de modalidade do bacharelato poderán optar por presentarse por avaliacións igual que os compañeiros do curso, ou realizar un exame final en maio no que se avaliarán os contidos Mínimos establecidos na programación da materia.

Como se elabora a cualificación final. Ponderación, redondeos, ...?

Para o cálculo da nota na **avaliación final ordinaria** seguiranse os seguintes criterios:

- A nota final será a media aritmética das tres avaliacións sempre que en cada unha delas o alumno acade polo menos un 5 (xa sexa nos exames ordinarios o unas recuperacións). En calquera caso, deberá entregar os traballos que se puideran ter esixido ó resto dos compañeiros.
- Como a nota no pode levar decimais, o redondeo farase por defecto ou por exceso ó numero enteiro máis próximo.

6.5.- Procedemento de avaliación extraordinaria.**Que tipo de proba se vai aplicar, número de preguntas, valoración de cada unha delas, etc.**

Nos **exames extraordinarios de Xuño** os alumnos examinaranse de toda a materia. O instrumento a utilizar será unha proba escrita na que se avaliarán os contidos procedimentais e conceptuais e que englobará os contidos Mínimos esixibles. A proba extraordinaria consistirá nunha proba escrita con preguntas ou tipo test e exercicios

prácticos, similares as propostas o longo do curso, diferenciadas por cada etapa educativa como norma xeral, pero tamen podera consistir nunha selección de 8 preguntas do listado adxunto das cales o alumno terá que escoller 5. Cada unha das preguntas valerá 2 puntos. Para superala o alumno deberá obter como Mínimo un 5.

En calquera caso, nas probas escritas sempre se colocará ó lado de cada pregunta ou exercicio o seu valor ou a puntuación global.

Como a nota no pode levar decimais, o redondeo farase por defecto ou por exceso ó numero enteiro máis próximo.

Como se cualifica, redondeos, etc?

A cualificación final será redondedada cara arriba (primeiro decimal 5,6,7,8,9) do número enteiro acadado.

6.6.- Procedemento de recuperación e avaliación de pendentes e alumnado de cambio de modalidade.

Como se fará o seguimento: clases de recuperación, traballos, reunións de seguimento, etc?

En 1º de Bacharelato o seguimento farase individualmente tratando de axustar o calendario de exames ás necesidades do alumno.

Non están previstas clases de recuperación nin reunións co alumnado por incompatibilidade horarias xa que os alumnos están en clase durante todo o seu horario lectivo. Á marxe desta situación calquera alumno/a que queira falar ou consultar dúbidas co profesor pode facelo previa cita co mesmo.

Cómo se avalia? (Avaliacións parciais, avaliación final, cualificación de traballos realizados, etc.)

Trimestralmente o alumno entregará unha relación resolta de exercicios sobre a proposto que nese senso lle faga o profesor en función das necesidades e capacidade do alumnado. O alumno debe entregar os exercicios nos prazos establecidos así como superar unha calificación do 50% dos mesmos para realizar unha proba parcial trimestral que versará sobre os mesmos contidos e unidades didácticas que os exercicios propostos.

Non obstante e se así o decidira o alumnado podería presentarse a unha única proba ao remate do curso se ben tería que cumplir o establecido con respecto aos exercicios para a totalidade das unidades didácticas (é dicir, presentar os exercicios nos prazos establecidos e superar unha calificación do 50% dos mesmos).

De optar polo sistema trimestral, en cada avaliação farase unha recuperación das probas escritas non superadas polo alumno. A proba trimestral consistirá nunha selección de 6 preguntas do listado adxunto do apartado 10 das cales o alumno terá que escoller 5. Cada unha das preguntas valerá 2 puntos.

Se un alumno suspende unha das avaliações (é dicir a proba normal e de recuperación), aínda ten unha oportunidad máis en xuño. Se a calificación negativa afecta a dúas ou mais avaliações, terá que fazer un exame final en xuño de toda a materia.

Como se elabora a cualificación final. Ponderación, redondeos, etc?

A cualificación efectúase con rendondeos dos exames de avaliação

Que tipo de proba extraordinaria se vai aplicar, número de preguntas, valoración de cada unha delas, etc.?

A proba extraordinaria consistirá nunha selección de 8 preguntas do listado adxunto do apartado 10 das cales o alumno terá que escoller 5. Cada unha das preguntas valerá 2 puntos.

Como se cualifica, redondeos, etc?

Para o cálculo da nota na **final** seguiranse os seguintes criterios:

- A nota final será a media aritmética das tres avaliacións sempre que en cada unha delas o alumno acade a lo menos un 5. En calquera caso, deberá entregar os traballos que se puideran ter esixido ó resto dos compañeiros.
- Como a nota no pode levar decimais, o redondeo farase por defecto ou por exceso ó numero enteiro máis próximo.

7.- Aprendizaxes curso anterior, réximes semipresencial (non BACEPA) e/ou non presencial

7.1. Aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso anterior

As materias obxecto desta programación non teñen unha vinculacion directa coas materias que se lle impartiron a este alumnado no curso 2020/21, a efectos de determinar aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso anterior.

7.2. Plans de reforzo e recuperacion para a recuperacion das aprendizaxes imprescindibles

Non procede

7.3. Transición ao ensino non presencial, se fose necesario: actividade lectiva

semipresencial e/ou non presencial

7.3.1 - Metodoloxia didáctica

Para as actividades presenciais en réxime semipresencial rexe o contemplado no punto 5 desta programación mentres que para as non presenciais será utilizada unha aula virtual prefixada polo profesor e, no seu defecto, a aula virtual do centro. Concretamente as actividades a realizar a través da mesma serán:

- Programación de clases, actividades, exames e traballos a través do taboleiro da aula virtual.
- Explicacións do profesor a través de videoconferencias e/ou audios con preferencia para este último método para que non sexa problema a brecha dixital. Os arquivos de audio, menos pesados e dispoñibles incluso en redes con pouco ancho de banda, son mais accesibles que as videoconferencias en tempo real.
- Corrección e atención de dúbidas de xeito persoalizado a través do correo electrónico.
- Tests online

7.3.2.- Procedementos e instrumentos de avaliacion.

Se non houbera unha directiva de rango superior que establecera outra cousa rexirá o seguinte:

Curso	Materia	Contidos (peso na nota final)	
		Conceptuais e procedimentais	Actitudinais
4º ESO	IAEE	80%	20%
4º ESO	Economía	90%	10%
1º BACH	Economía	90%	10%
2º BACH	Economía da empresa	90%	10%

- Os **contidos conceptuais e procedimentais** terá o peso indicado na nota final e valoraranse conxuntamente a través da realización de probas online que, en todo caso deberán ser realizadas presencialmente e de forma escrita, de ser posible.
- A **actitude** do alumno valorarase a través da participación do alumno na aula virtual.

Terase en conta:

- Asistencia e puntualidade ás actividades programadas e, no seu caso, participación.
- Orde e pulcritude nos traballos realizados.
- Comportamento axeitado dentro da aula virtual.
- Entrega en prazo e forma das actividades que se marquen para realizar fora da aula.

Para o cálculo desta porcentaxe o **criterio** a aplicar será o seguinte:

- O alumno partirá da metade dos puntos por cada avaliación, e iráselle descontando 0,20/0,25 puntos por cada conduta non deseable e viceversa.
- Os traballos que se esixan son obligatorios, de tal xeito que a non entrega de algúns deles dará lugar á perda dos puntos dos contidos actitudinais e incluso un punto a maiores en Economía 4ºESO, Economía 1ºBACH e Economía da Empresa 2ºBACH. Tamén dará lugar á perda dos puntos dos contidos actitudinais a copia de actividades ou traballos entre compañeiros ou de Internet.

Excepcionalmente e se non se realizaran probas online

Como se fai a media de cada unha das avaliacións? Ponderación, redondeo, ...

Cando en cada avaliación se realicen varias probas ou controis, a nota da avaliación en contidos conceptuais e procedimentais será a media aritmética de todas as realizadas, sempre que en cada unha delas o alumno obteña ao menos un 3. A esta media sumarase a nota dos contidos actitudinais. A nota final será redondeada por defecto ou por exceso ao número enteiro mais próximo.

7.4. Medidas de atención ao alumnado con dificultades dixitais

Para aqueles alumnos que se constanten dificultades dixitais de acordo co informe do centro, estableceranse medidas de atención individualizadas en función das mesmas

PARA O NON ESTABLECIDO NO PRESENTE APARTADO REXE O CONTEMPLADO PARA O RÉXIME PRESENCIAL.

8. Avaliación da Economía de 1º e 2º do bacharelato semipresencial (bacepa)

A metodoloxía consistirá na asistencia do alumnado ás titorías lectivas e de orientación. Nas titorías lectivas o profesor indicará os obxectivos de cada tema, facilitará a comprensión dos contidos fundamentais e realizará actividades relacionadas cos contidos explicados. Nas titorías de orientación prestarase na medida do posible unha atención máis personalizada aos alumnos, resolvendo as dúbdas que se lles presenten durante o seu estudo. No caso de que non sexa posible a presencialidade nas aulas pola pandemia do coronavirus COVID-19, a comunicación será por correo electrónico ou por outros medios telemáticos.

A ponderación dos contidos na cualificación dun alumno en cada período de avaliación será:

- 1) Os contidos conceptuais e procedimentais aportarán o 90% do total da cualificación.
- 2) Os contidos actitudinais contribuirán co 10% restante. Esta contribución só se efectuará a primeira vez que se emita a cualificación dunha avaliación parcial. Nas sucesivas probas que se realicen para superar materia pendente (recuperacións de avaliacións, exame final e proba de avaliación final extraordinaria) non se terá en conta a actitude.

No procedemento de avaliación, dado o reducido horario semanal de titorías lectivas (1 hora) e de orientación (1/2 hora), farase, en principio, *unha soa proba obxectiva escrita* por cada período de avaliación, o que dará a cualificación desa avaliación, que será o enteiro que se obteña de redondear ás unidades a parte decimal da suma (nota real) que resulte de aplicar a ponderación do 90% e do 10% ás cualificacións, sobre 10, obtidas nos contidos conceptuais-procedimentais e actitudinais respectivamente.

8.1. Recuperación da materia do propio curso:

Posteriormente á 1ª e á 2ª avaliación realizarase unha *proba escrita de recuperación* das avaliacións, que será puntuada sobre 10, para aqueles alumnos que non acadasen unha cualificación igual ou superior a 5 na avaliación parcial. A cualificación da proba escrita de recuperación redondearase ás unidades, e non se terá en conta a actitude. No caso de que a cualificación na recuperación supere á da avaliación, a cualificación da recuperación substituirá á da avaliación parcial correspondente, aos efectos do cálculo da cualificación da avaliación final ordinaria. A recuperación da 3ª avaliación realizarase no exame final.

Os alumnos que no remate do curso aínda non teñan superadas tódalas avaliacións deberán presentarse a un *exame final*, no que cada alumno deberá responder a preguntas da(s) avaliación(s) que aínda teña pendente(s); incluso se ten todas as avaliacións suspensas, coa finalidade de ofrecer outra oportunidade e evitar o abandono da asignatura antes do remate do curso. O exame final puntuará sobre 10 cada avaliación parcial pendente, a cualificación de cada avaliación redondearase ás unidades, e non se terá en conta a actitude. Cando un alumno teña varias avaliacións suspensas, ou todas, o exame final poderá realizarse en dúas ou tres sesións. Se a cualificación no exame final supera á da avaliación parcial e á da súa recuperación, as notas previas serán substituídas pola nova cualificación, aos efectos do cálculo da cualificación da avaliación final ordinaria.

8.2. Avaliación final ordinaria (2º bacepa en maio; 1º bacepa en xuño, ou maio quen poida titular e escolla o adianto)

Se despois das tres avaliacións parciais, recuperacións e exame final, un alumno ten superadas tódalas avaliacións parciais (cualificación igual ou superior a 5 en cada unha delas), ou ten superadas dúas e un 4 noutra, a cualificación da avaliación final ordinaria será a *media aritmética simple das tres avaliacións parciais*, redondeada ás unidades. En caso contrario, a cualificación na avaliación final ordinaria será sempre inferior a 5, concretamente, será a media das tres avaliacións parciais redondeada, sempre que esta media redondeada sexa inferior a 5, ou será unha cualificación de 4 noutro caso. Para o cálculo da media, tomarase como cualificación de cada avaliación a más alta das obtidas polo alumno nesa avaliación, entre a avaliación parcial, a súa recuperación e o exame final.

Lembrarase aos alumnos de bacepa que o proceso de avaliación continua require a súa asistencia regular ás clases, e que no caso de producirse reiteradas faltas de asistencia inxustificadas, perderán o dereito á avaliación continua, debendo presentarse á unha proba final de toda a asignatura. A posibilidade de que un alumno suba a súa cualificación final sobre contidos que xa tiña superados, poderá realizarse no exame final, sen contar a actitude, sobre a materia correspondente a unha soa avaliación.

8.3. Avaliación final extraordinaria (2º bacepa en xuño ou setembro segundo elección dos alumnos; 1º bacepa en setembro, ou xuño quen poida titular e escolla o adianto)

En 1º e 2º bacepa os alumnos que non superaron a asignatura na avaliación final ordinaria, realizarán unha proba extraordinaria, que se realizará mediante *un só exame escrito* formado por preguntas de *todos* os contidos conceptuais e procedimentais tratados durante o curso. Na proba extraordinaria non se terá en conta a actitude do alumno durante o curso, só puntuarán os contidos conceptuais e procedimentais. O nivel de dificultade será similar ó do curso, polo que poderá obterse cualificación superior a "suficiente". A proba extraordinaria será cualificada globalmente sobre os contidos de tódolás unidades didácticas impartidas.

8.4. Alumnos pendentes de 1º bacepa

Na avaliación final ordinaria (xuño, ou maio para os alumnos que poidan titular e escollan o adianto), a cualificación final obterase, tal como se indicou anteriormente no apartado "Avaliación final ordinaria", calculando a media aritmética simple, redondeada ás unidades, das cualificacións más altas acadadas en cada unha das tres avaliacións parciais, coas condicións sinaladas.

No caso de non aprobar a materia pendente *por avaliacións parciais* na avaliación final ordinaria, haberá unha proba global posterior, constituída por *un só exame escrito*, que dará a cualificación para a avaliación final extraordinaria (setembro, ou xuño para os alumnos que poidan titular e escollan o adianto). Para avaliar estas probas teranse en conta os coñecementos sobre os contidos conceptuais-procedimentais tratados, pero non os actitudinais.

9.- Outras avaliacións

(A programación debe conter o sedeño deste apartado para incluír na memoria final do departamento, despois de cubrir as distintas valoracións)

9.1.- Avaliación da proceso de ensino e de práctica docente.

Proceso de ensino:	1	2	3	4
1.- O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado?				
2.- Conseguíuse crear un conflito cognitivo que favoreza a aprendizaxe?				
3.- Conseguíuse motivar para conseguir a súa actividade intelectual e física?				
4.- Conseguíuse a participación activa de todo o alumnado?				
5.- Contouse co apoio e implicación das familias no traballo do alumnado?				
6.- Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado?				
7.- Tomouse algunha medida curricular para atender al alumnado con NEAE?				
8- Tomouse algunha medida organizativa para atender al alumnado con NEAE?				
9.- Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado?				
10.- Usáronse distintos instrumentos de avaliación?				

11.- Dáse un peso real á observación do traballo na aula?				
12.- Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo?				

Práctica docente:	1	2	3	4
1.- Como norma xeral fanase explicacións xerais para todo o alumnado				
2.- Ofrécese a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa?				
3.- Elabóranse actividades de distinta dificultade atendendo á diversidade				
4.- Elabóranse probas de avaliación de distinta dificultade para os alumnos con NEAE?				
5.- Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar?				
6.- Intercálase o traballo individual e en equipo?				
5.- Poténcianse estratexias de animación á lectura e de comprensión e expresión oral?				
6.- Incorpóranse ás TIC aos procesos de ensino - aprendizaxe				
7.- Préstase atención aos temas transversais vinculados a cada estándar?				
8.- Ofrécese ao alumnado de forma inmediata os resultados das probas/exames,etc?				
9.- Coméntase co alumnado os fallos más significativos das probas /exames, etc?				
10.- Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus fallos?				
11.- Cal é o grao de implicación nas funcións de titoría e orientación do profesorado?				
12.- Realizáronse as ACS propostas e aprobadas?				
13.- As medidas de apoio, reforzo, etc establecéncense vinculadas aos estándares				
14.- Avalíase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación,. ?				

9.2.- Avaliación da programación didáctica.

Mecanismo de revisión

Con que periodicidade se revisará?

Anual

Que medidas se adoptarán en caso de desfase?

Reaxustaranse aqueles aspectos da mesma que non poidan cumplirse por algúun motivo e tratará de analizarse a posibilidade de cumplilos en cursos próximos diferenciando os incumplimentos accidentais (solucionables) doutros que poidan esixir a revisión da programación

Mecanismo avaliación e modificación de programación didáctica:	1	2	3	4
1.- Deseñáronse unidades didácticas ou temas a partir dos elementos do currículo?				
2.- Secuenciáronse e temporalizáronse as unidades didácticas/temas/proxectos?				
3.- O desenvolvemento da programación respondeu á secunciación e temporalización?				
4.- Engadiuse algúun contido non previsto á programación?				
5.- Foi necesario eliminar algúun aspecto da programación prevista?				
6.- Secuenciáronse os estándares para cada unha das unidades/temas				
7.- Fixouse un grao Mínimo (%) de consecución de cada estándar para superar a materia?				
8.- Asignouse a cada estándar o peso correspondente na cualificación ?				
9.- Vinculouse cada estándar a un/varios instrumentos para a súa avaliación?				

10.- Asociouse con cada estándar os temas transversais a desenvolver?				
11.- Fixouse a estratexia metodolóxica común para todo o departamento?				
12.- Estableceuse a secuencia habitual de traballo na aula?				
13.- Son adecuados os materiais didácticos utilizados?				
14.- O libro de texto é adecuado, atractivo e de fácil manipulación para o alumnado?				
15.- Deseñouse un plan de avaliación inicial fixando as consecuencias da mesma?				
16.- Elaborouse unha proba de avaliación inicial a partir dos estándares?				
17.- Fixouse para o bacharelato un procedementos de acreditación de coñecementos previos?				
18.- Estableceronse pautas xerais para a avaliación continua: probas, exames, etc.				
19.- Estableceronse criterios para a recuperación dun exame e dunha avaliación				
20.- Fixáronse criterios para a avaliación final?				
21.- Estableceronse criterios para a avaliación extraordinaria?				
22- Estableceronse criterios para o seguimento de materias pendentes?				
23.- Fixáronse criterios para a avaliación das materias pendentes?				
24.- Elaboráronse os exames tendo en conta o valor de cada estándar?				
25.- Definíronse programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares?				
26.- Leváronse a cabo as medidas específicas de atención ao alumnado con NEE?				
27.- Leváronse a cabo as actividades complementarias e extraescolares previstas?				
28.- Informouse ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos?				
29.- Informouse ás familias sobre os criterios de promoción? (Artº 21º, 5 do D.86/15)				
30.- Seguiuse e revisouse a programación ao longo do curso				
31.- Contribuíuse desde a materia ao plan de lectura do centro?				
32.- Usáronse as TIC no desenvolvemento da materia?				

10.- Atención á diversidade

10.1.- Medidas ordinarias

Organizativas

Agrupamentos diferenciados para alumnos/as ou grupos?

Tempos diferenciado, horarios específicos, etc.

Espazos diferenciados?

Materiais e recursos didácticos diferenciados?

Faise algúun desdobramento de grupos?

Faise algúun reforzo educativo e/ou apoio de profesorado na aula?

Faise algúun reforzo e/ou apoio fóra da/s aula/as a algúun alumno/a?

Faise algúun reforzo e/ou apoio fóra da/s aula/as a algúun alumno/a?

Que medidas se propoñen para o alumno enviado á aula de convivencia?

Curriculares

Faise algunha adaptación metodolóxica para algúun alumno/grupo como traballo colaborativo en grupos heteroxéneos, titoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos, etc.? Non procede.

Adáptanse os tempos e/ou os instrumentos de avaliação para algún alumno/a?

Non procede.

Existe algún programa de reforzo en áreas instrumentais (LC/LG/MT) para alumnado de 1º e 2º da ESO?

Non procede.

Existe algún programa de recuperación de materias non instrumentais (2º ESO)?

Non procede.

Existe algún programa específico para alumnado repetidor da materia?

Non procede.

Aplicase ese programa específico personalizado para repetidores da materia?

Non procede.

10.2.- Medidas extraordinarias

Organizativas

Canto alumnado recibe apoio por profesorado especialista en PT/AL?

Existe algún grupo de adquisición das lingua (para alumnado estranxeiro)?

Existe algún grupo de adaptación da competencia curricular(Al. estranxeiro)?

Existe algunha outra medida organizativa: escolarización domiciliaria, escolarización combinada, etc.?

Curriculares

Existe algunha Adaptación Curricular na materia?. Cantas?

Foi autorizado para a materia algún agrupamento flexible/específico?

Existe algún Programa de Mellora do Aprendizaxe e Rendimento (PMAR)?

Flexibilizouse para algún alumno/a o período de escolarización?

Describir o protocolo de coordinación co profesorado que comparte co titular da materia, os reforzos, apoios, adaptación, etc. (Coordinación cos PT/AL/Outro profesorado de apoio/profesorado agrupamento)

11.- Actividades complementarias e extraescolares

Non se contemplan para o presente curso.

12.- Preguntas pendentes e proba extraordinaria de economía de 1º bacharelato.

A proba extraordinaria consistirá nunha proba escrita con preguntas ou tipo test e exercicios prácticos, similares as propostas o longo do curso, como norma xeral.Poderase a elección do profesor/ra utilizar as seguintes preguntas.

Listado de preguntas das probas de pendentes e extraordinaria de 1º de economía referenciadas por unidade e páxina ao libro de texto Economía da editorial McGraw-Hill.

Preguntas		
Tema	Pregunta	Páxina
1	¿Qué é a escasez económica? Explica as súas características.	09
1	¿Qué é o custo de oportunidade? Pon un exemplo.	11
1	¿Qué tipos de necesidades coñeces? Pon exemplos de cada.	12
1	Tipos de bens atendendo á súa función.	13
1	Breve descripción das actividades económicas	14
1	Breve descripción dos decisores económicos.	16
1	¿En qué consisten os factores en base aos cales toman as decisións as familias?	16
1	¿Cales son os obxectivos das empresas? Cítalos e descríbeos.	17
1	¿Qué é a subcontratación? ¿E a responsabilidade social corporativa?	17
1	¿En qué se diferencian a microeconomía da macroeconomía?	19
1	Diferencias entre economía positiva e normativa. Pon exemplos de cada.	20
1	¿Qué son os sectores económicos? Describe brevemente os diferentes tipos e pon exemplos de cada.	21
2	¿Qué son os recursos productivos? Cita as clases e descríbeos brevemente.	29
2	¿Qué é a renda e qué denominacións adopta en función do recurso productivo que a xenera?	29
2	¿Qué é a tecnoloxía? ¿E a Fronteira de Posibilidades de Produccións?	31
2	¿Qué é o crecemento económico? ¿Cómo crecen os países económicamente? Pon exemplos de cada	33
2	Diferencia entre productividade e producción. Pon exemplos de cada.	33
2	¿Qué é un sistema económico e a qué preguntas debe contestar?	35
2	Describe brevemente as limitacións que presenta o sistema de economía de mercado.	37
2	¿Qué factores propiciaron a caída do gran sistema de planificación centralizada do século XX?	38
2	Cita e describe as funcións fundamentais do sector público nos sistemas de economía mixta.	39
2	¿Qué é o fluxo circular da renta? Represéntalo gráficamente (esquema 2.2).	41
3	Describe o proceso que levou ás sociedades a empregar a empresa, o mercado e o diñeiro como instrumentos de coordinación partindo da división do traballo (esquema lateral).	51
3	¿Cando unha tecnoloxía A é técnicamente máis eficiente que outra B? ¿E cando é máis eficiente económicamente?	54
3	Diferencias entre custos fixos e variables. Pon exemplos de cada.	56
3	¿En qué consiste a lei dos rendementos decrecientes? Pon un exemplo.	57
3	¿Qué son as economías de escala? Pon un exemplo.	58
3	Representación gráfica das canles propias e externas (esquema 3.3)	60
3	Outros sistemas de distribución. Descríbeos brevemente.	60
3	Diferencia entre empresas individuais e as sociedades. Distingue igualmente	61

Preguntas		
Tema	Pregunta	Páxina
	entre as SA e as SL.	
3	¿En que consiste a organización da empresa en áreas funcionais especializadas. Describeas brevemente e representalas gráficamente (esquema 3.5)	62
3	¿Qué é o contorno empresarial e que tipos coñeces? Pon exemplos de cada.	62
4	¿Qué é a demanda? Cita os factores que a condicionan.	72
4	Diferenza entre bens sustitutivos e complementarios. Pon exemplos de cada.	72
4	Tipos de bens atendendo á renda disponible. Pon exemplos de cada.	73
4	¿Qué é a oferta? Cita os factores que a condicionan.	75
4	¿Qué é o equilibrio do mercado? Represéntalo gráficamente (fig.4.9).	78
4	¿En qué consiste unha situación de exceso de demanda? Pon un exemplo.	78
4	¿En qué consiste unha situación de exceso de oferta? Pon un exemplo.	78
4	Axúdate dun exemplo para explicar como unha variación no prezo dos bens sustitutivos varía a cantidade demandada dun producto.	81
4	Axúdate dun exemplo para explicar como unha variación no prezo dos bens complementarios varía a cantidade demandada dun producto.	81
4	Axúdate dun exemplo para explicar como unha variación na renda dispoñible varía a cantidade demandada dun producto.	81
4	Axúdate dun exemplo para explicar como unha variación na moda varía a cantidade demandada dun producto.	81
4	Axúdate dun exemplo para explicar como unha variación no prezo dos recursos productivos varía a cantidade ofertada dun producto.	83
4	Axúdate dun exemplo para explicar como unha variación nos obxectivos empresariais varía a cantidade ofertada dun producto.	83
5	Estratexias con colusión e sen colusión nos mercados oligopolistas. Describe brevemente en qué consiste cada unha delas.	101/102
5	Explica de qué forma a existencia de dereitos legais pode dar lugar a un monopolio. Pon exemplos de cada.	103
5	¿Qué diferenza os mercados de competencia perfecta dos da imperfecta? Describe brevemente os mercados de competencia imperfecta e pon exemplos.	93
5	Tipos de mercado atendendo ao e á influencia das empresas sobre o prezo (táboa 5.1.)	94
5	¿Qué son as barreiras de entrada? ¿Cales son as mais habituais? Describeas brevemente.	95
5	¿Cales son as características do mercado de competencia imperfecta?	97
5	¿Qué fases é posible identificar na evolución temporal do mercado de competencia perfecta? Indica qué sucede coa competencia e os beneficios en cada unha das fases.	98
5	Características do mercado de competencia monopolística? ¿En qué se diferencia do mercado de competencia perfecta? Pon un exemplo.	99
6	¿Qué é un fallo de mercado e cales son? ¿Cal é o máis importante?	113
6	¿A qué nos referimos cando decimos que a economía está suxeita a inestabilidade cíclica?	114

Preguntas		
Tema	Pregunta	Páxina
6	¿De qué formas concreta el sector público o suministro de bens públicos? Pon exemplos de cada.	116
6	¿Por qué son un problema os consumidores parásitos?	116
6	¿En que se diferencian os bens públicos puros dos non puros? Pon exemplos de cada	117
6	¿Qué é unha externalidade? ¿De qué tipo poden ser? Pon un exemplo de cada.	117/118
6	¿Qué se entende por desenvolvemento sostible? ¿Cales son os seus piares?	119
6	Sinala as virtudes da libre competencia. (táboa 6.3)	120
6	¿En que consiste a función de redistribución da renda por parte do sector público?	121
6	Sinala para cada fallo de mercado a intervención do sector público para tratar de correxilo. (táboa 6.4)	122
6	¿Qué é o Estado do Bienestar e cales son os seus ámbitos en España?	123
7	¿Cales son as variables críticas da macroeconomía e os indicadores que as chequean? (esquema 7.1.)	133
7	¿Qué é o PIB e cales son as súas características? Desríbeas brevemente.	134
7	¿Qué partidas integran o PIB según según o método do gasto?	135
7	Explica cun exemplo en que consiste o método do valor engadido para calcular o PIB.	136
7	Explica brevemente en qué consisten as partidas que integran o PIB según o método dos ingresos ou das rendas	137
7	¿En qué se diferencia o PIB nominal do real?	138
7	Describe brevemente as limitacións que presenta o PIB.	139/140
7	¿Qué é o PIB per capita? ¿Por qué é unha medida relativa?	140
7	¿Qué é a contabilidade nacional e para qué a utilizan os responsables de Goberno?	141
8	¿Qué é a política de emprego?	151
8	Grupos de poboación (táboa 8.1).	151
8	Tipos de taxas emplegadas polo INE nas estatísticas de emprego (táboa 8.2.).	152
8	Estatísticas de emprego: ¿cales son e en qué consisten?	153
8	Características dos contratos para o formación e o aprendizaxe e o contrato en prácticas. (táboa 8.3)	153
8	Clases de desemprego. Breve descripción e exemplos.	155/156
8	Obxectivos e medidas na loita contra os distintos tipos de desemprego (táboa 8.5.)	156
8	¿Qué é a inflación? Explica brevemente como poder ter a seu orixe na demanda ou na oferta.	157
8	Grupos perjudicados pola inflación. Explícalo brevemente.	159
8	Grupos beneficiados pola inflación. Explícalo brevemente.	160
8	Explica por qué a incertidume é un dos problemas principais da inflación.	160
8	Explica a relación que existe entre a cesta da compra, o IPC e a taxa de inflación.	161

Preguntas		
Tema	Pregunta	Páxina
8	¿Qué son o IPC armonizado e o subxacente? Pon exemplos que melloren a comprensión de ambos conceptos.	162
8	Axúdate dun esquema para ilustrar as diferencias entre a inflación interanual, a acumulada e a mensual.	163
10	En las sociedades actuales, ¿qué valores destacan a la hora de ejercer la política macroeconómica?	194
10	Describe brevemente los distintos tipos de política macroeconómica.	194
10	Cita las variables económicas de actuación así como los objetivos perseguidos por los distintos tipos de política económica (tabla 10.1).	194
10	Describe brevemente los distintos tipos de políticas fiscales discretionariales	196
10	Describe los distintos tipos de estabilizadores automáticos	197
10	Explica cómo se adaptan los estabilizadores automáticos a las distintas fases del ciclo económico.	197
10	Cita los efectos en cadena sobre la economía de las políticas fiscales expansiva y restrictiva (tabla 10.3)	197
10	Describe los siguientes ingresos públicos: cotizaciones sociales y tributos (impuestos y tasas).	199
10	En lo que respecta a los gastos públicos, ¿qué diferencia los gastos reales de las transferencias y subvenciones?	201
10	¿Qué es el saldo presupuestario y qué tipos hay?	201
10	¿En qué se diferencia el déficit cíclico del estructural?	201
10	¿Qué medidas utiliza el Estado para financiar el déficit público? Describe brevemente en qué consisten.	202
10	¿Qué es la presión fiscal?	203
11	¿Por qué hoy día el dinero es una cuestión de confianza?	211
11	¿Cuáles son las funciones de dinero? Descríbelas brevemente.	212
11	¿Qué es el precio del dinero y qué factores son los que se tienen en cuenta a la hora de fija uno u otro tipo de interés?	213
11	¿Qué es el precio del dinero y qué factores son los que se tienen en cuenta a la hora de fija uno u otro tipo de interés?	213
11	Explica cómo funcionan los bancos con el sistema de reservas fraccionarias.	215
11	¿En qué se parece el sistema de reservas fraccionarias al coeficiente legal del caja?	216
11	Explica la relación que existe entre los salarios, los precios y la capacidad adquisitiva. (observatorio 2)	216
11	Describe los dos pasos de la creación de dinero dentro de la UE.	217
11	¿Qué es la política monetaria? ¿Cuáles son sus variables y objetivos? (tabla 11.2)	219/220
11	Describe brevemente los instrumentos monetarios de los que se vale el SEBC para llevar adelante la política monetaria.	220
11	Explica el proceso mediante el cual el Euribor a convertirse en la referencia para los bancos de la zona Euro.	221
11	Cita los efectos en cadena sobre la economía de las políticas monetaria	222

Preguntas		
Tema	Pregunta	Páxina
	expansiva y restrictiva (tabla 11.3)	
11	Explica en qué consiste el pánico bancario.	229
12	Describe las características por las que se diferencian los recursos o activos financieros	231
12	Describe tres funciones del Banco de España como banco central nacional	233
12	¿En qué se diferencian las cajas de ahorro de la banca privada?	234
12	¿En qué consisten la renta fija y la renta variable? Descripción y características	235
12	¿Qué es un índice bursátil y a qué hace referencia? ¿Qué es el IBEX 35?	236/237
12	¿Cuáles son las funciones de las bolsas de valores?	237
12	Explica el funcionamiento de los mercados primarios y secundarios de la renta variable	238
12	¿Cómo se autofinancian las empresas? Cita las distintas formas y descríbelas	239
12	Cita y describe las distintas formas de financiación ajena	239
12	Diferencias entre acciones y obligaciones (tabla 12.4)	240
12	Explica en qué consistió la burbuja especulativa que propició la Gran Depresión de 1929	249
13	Explica los factores que justifican la existencia del comercio internacional	251
13	Distingue entre el comercio internacional y el exterior (tabla 13.1)	251
13	Explica la teoría de la ventaja comparativa	252
13	Argumentos a favor del libre comercio	254
13	Argumentos a favor del proteccionismo	255
13	Describe brevemente las medidas que utilizan los países para frenar las importaciones de otros	255/256
13	¿Qué es la relación real de intercambio? Pon un ejemplo	256
13	Definición de la balanza de pagos. Describe también los grupos en los que se divide en función de lo que intercambia.	257
13	¿Qué es el tipo de cambio y cuáles son los principales motivos que propician una mayor o menor demanda de cantidad extranjera?	261
13	¿Qué son los sistemas monetarios y cuáles son los que se utilizan en la actualidad?	262
14	¿Qué es la integración económica y cita cuáles son sus estructuras de menor a mayor grado de integración.	273
14	¿En qué se diferencia un área de libre comercio de una unión aduanera?	273
14	¿En qué se diferencia un mercado común de una unión económica?	273
14	Razones que justifican un proceso de integración económica	274
14	Cita y describe los organismos económicos de la UE	276
14	Objetivos regionales y económicos de la UE	277
14	Cita los objetivos regionales de la UE conocidos con el nombre de Europa 2020	278
14	Tipos de fondos estructurales y de cohesión	279
14	¿Qué objetivos persigue la política regional comunitaria?	279
14	¿Por qué la UE invierte en las PYMES?	280
14	Describe las partidas de ingresos del presupuesto de la UE	281

Preguntas		
Tema	Pregunta	Páxina
14	Criterios de supervisión multilateral dentro del Pacto de Estabilidad y Crecimiento de la UE	282
14	¿Qué es el Pacto Fiscal Europeo y en qué consiste “la regla de oro”?	282
14	Describe los puntos básicos del Pacto Fiscal Europeo	282
14	Describe las tres preocupaciones de Amartya Sen sobre el Estado de bienestar europeo	285